

Těšínské listy

Informační dvouměsíčník města Český Těšín

www.tesin.cz

Plesy
a karnevaly
str. 16

Úvodní slovo

Vážení sousedé,

držíte v rukou první vydání Těšínských listů roku 2024. Přelom kalendářního roku chtě nechtě svádí k bilancování. Ve výtisku proto najdete mimo jiné zajímavé matriční statistiky a taktéž reportáž ze slavnostního ukončení a zároveň otevření a zpřístupnění projektu Po stopách těšínské tramvaje (PSST). Největšího projektu roku 2023, který od počátku provázely komplikace, avšak který byl v prosinci loňského roku zdárně dokončen. Nutno dodat, že s vypětím všech sil, a za to patří všem zaměstnancům úřadu velký dík. S komplikacemi se potýkala i instalace lávky přes říčku Ropičanku, která je ale již od podzimu hojně využívána cyklisty i pěšími (a v době psaní tohoto úvodníku i běžkaři).

Péče o městský majetek a jeho rozšiřování většinou probíhá bez povšimnutí, není vždy spojena se stříháním pásek. O to je však v delším časovém horizontu důležitější. Mám velkou radost, že se zastupitelstvo shodlo na nutnosti vynaložit nemalé prostředky na rekonstrukce škol, a to jak z pohledu samotných budov, tak vybavení učeben, aby se naši žáci naučili pracovat s nejmodernějšími nástroji a technologiemi,

kteří dnešní doba nabízí, a znalost jejichž ovládání tak bude po našich absolventech na trhu práce vyžadována.

Držíme slovo a věnujeme se tématu zpřístupnění okolí Těšínské přehrady širší veřejnosti. Na následující straně si můžete prohlédnout vizualizaci pontonového mola, nikoli prvního, a v žádném případě ani posledního prvku, kterým bude přehrada obohacena.

Naše město sice není největší, ale na jeho půdě žijí a působí úžasní lidé. O životě jednoho z nich, pediatra Alfreda Böhma, si můžete přečíst na straně 8. A nemusíme se bát ani o příští generaci – rekord letošního charitativního „blešáku“ pořádaného studenty česko-těšínského gymnázia těžko někdo překoná.

Jelikož je toto vydání letošní první – a tedy stále tak trochu novoroční – dovoluji mi popřát vám do roku 2024 jen to nejlepší. A pro příštích pár okamžiků příjemnou četbu.

Ing. Jan Pekař, CFA, MBA
místostarosta města Český Těšín

Těšínské listy

Periodický tisk územního
samosprávného celku

Vydává
město Český Těšín, nám. ČSA 1/1
737 01 Český Těšín
IČO: 00297437

Šéfredaktorka
Ing. Veronika Šírc

Redakční rada
Karel Kula
Ing. Jan Pekař, CFA, MBA
Ing. Vít Slováček

Evidenční číslo
MK ČR E 17299

Příspěvky a inzerce
redakce@tesin.cz

Grafická úprava a sazba
Markéta Fojtíková

Tisk
SAMAB PRESS GROUP, a.s.

Redakce si vyhrazuje právo na
zařazení, úpravu či případné
krácení příspěvků.

Vydavatel si vyhrazuje právo
publikované materiály
zveřejnit též na internetu.

Nevyžádané rukopisy
a fotografie se nevracejí.

Reklamační roznosu Těšínských
listů do schránek:
553 035 432.

Těšínské listy jsou dostupné
také ve formátu PDF na
stránkách
www.tesin.cz

Těšínská přehrada v novém kabátku

Vyhlídková mola určená k posezení, relaxaci a pozorování okolní přírody, sportovní zóny, nová cyklostezka, letní kino nebo občerstvení. Těšínská přehrada se již v polovině roku dočká nového kabátku.

Těsně před Vánoci schválil Moravskoslezský kraj městu Český Těšín žádost o dotaci na molo na přehradě Hrabina.

„Přehrada má obrovský nevyužitý potenciál, který chceme postupně a logicky návazně rozvíjet. Díky spolupráci s Moravskoslezským krajem si další várku nových prvků budeme moci užít už v této letní sezóně,“ říká Ing. Jan Pekař, CFA, MBA.

V rámci studie, kterou město zadalo, bude okolí přehrady doplněno o nové prvky a celkově dojde ke zvelebení okolí.

Proměny se dočkají zpevněné plochy chodníků lemujících přehradu, stávající mobiliár a nově vznikne workoutové hřiště, ohniště s posezením a v neposlední řadě přibude ohrazení mobilního WC a zpevní se plocha pro jídelní vůz s občerstvením.

Na těšínskou přehradu se také vrátí molo. Nebude se však jednat o fixní dřevěné molo, jak ho mohou znát občané z dřívějších dob, ale o moderní plovoucí molo s rameny, která jsou ukončena místy pro posezení.

Skvělou zprávou je, že právě molo bude občanům k dispozici již od poloviny tohoto roku.

A jaká je historie těšínské přehrady? Pamětníci jistě vzpomínají na 50. léta 20. století, kdy přehrada Hrabina vznikla jako rekreační zóna pro obyvatele Českého Těšína. Výraznou úpravou okolí přehrady však – kvůli složitým majetkoprávním vztahům – dosud neprošlo.

V nedávné době se však podařilo z větší části tyto vztahy uspořádat a naše město je tak vlastníkem stěžejní části pozemků kolem přehrady.

Právě tato změna umožnila městu začít v rekultivaci zastaralého okolí této oblíbené vodní plochy. V dnešní době je tak těšínská přehrada místem pro rybolov, aktivní odpočinek či procházku. A svou základnu zde mají také dva skautské vodácké oddíly.

Text: Ing. Veronika Šírc
Vizualizace: atelier zahradní architektury ZELENÝ PROSTOR

Obrovský úspěch našeho města!

Město Český Těšín vyhrálo soutěž o nejlepší internetové stránky samospráv Zlatý erb v kategorii Hlasování veřejnosti – obec s rozšířenou působností. V roce 2023 se soutěže zúčastnilo všech 14 krajů České republiky. Novinkou bylo hodnocení webů všech obcí s rozšířenou působností. Pro ostatní zůstala účast v soutěži dobrovolná.

Ocenění v prosinci převzali v Praze ve Valdštejnském paláci naši kolegové - Mgr. Dušan Chlebík a Bc. Andrea Pastuchová z Odboru informačních a komunikačních technologií z rukou

předsedy Senátu Parlamentu České republiky RNDr. Miloše Vystrčila a předsedy výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Ing. Zbyňka Linharta.

Cílem soutěže je podpořit modernizaci místní a regionální veřejné správy prostřednictvím rozvoje informačních technologií a služeb, a přispět tak k rozvoji kvality života ve městech.

Text: Ing. Veronika Šírc
Foto: Senát Parlamentu ČR

Letošní rok a dva následující budou pro městský rozpočet výzvou

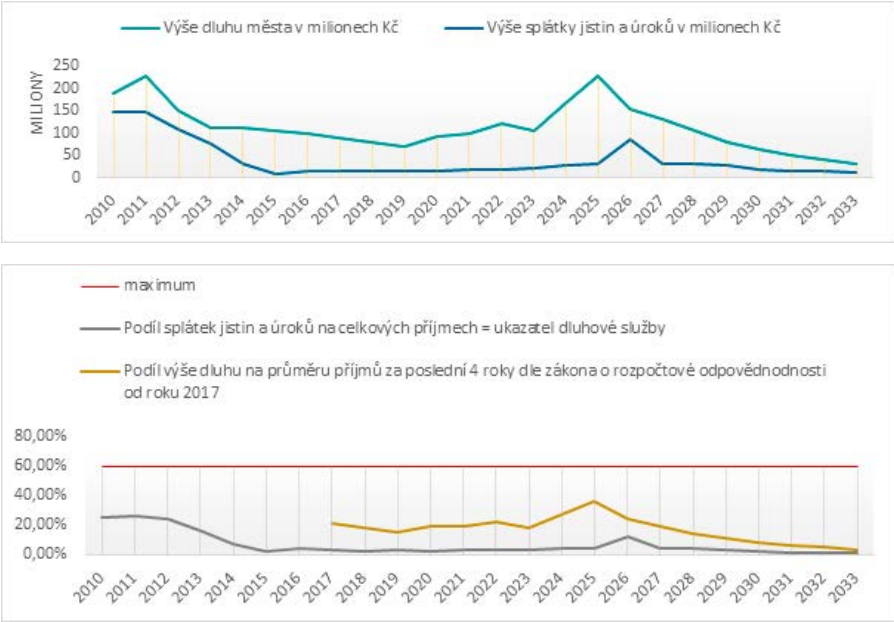
Vedení města zvolilo jako svou prioritu základní školy a díky výborné spolupráci s řediteli jednotlivých škol se podařilo vybrat mezi všemi požadavky ty nejpalcivější a sestavit tříletý plán obnovy a investic do škol.

Město má zřízeno 5 základních škol, které dohromady spravují 23 budov.

Během následujících tří let bude v této oblasti profinancováno více než 250 milionů korun. Z toho 14 milionů korun dostanou samotné školy k profinancování drobnějších akcí a zbytek zajistí město. U některých akcí je možnost získání dotací – předpoklad je až 74 milionů korun, které pomohou takto náročné investice zafinancovat.

Také se samozřejmě neobejdeme bez úvěru. Město si zajistilo na následující tři roky úvěrový limit na 160 milionů korun, který bude během těchto let částečně splácet pomocí získaných dotací. Na konto tohoto období zůstane městu načerpaný úvěr ve výši 100 milionů korun. Díky nízkému zadlužení, které je nyní necelých 22 pro-

Níže vidíte vývoj zadluženosti města od roku 2010 a předpoklad do roku 2033

cent (zákon umožňuje až 60 procent), a také tomu, že město doplatilo jeden z investičních úvěrů z minulých let a v roce 2025 doplatí úvěr EPC a zápůjčku na chlazení zimního stadionu, je reálné další úvěr čerpat.

Při inflaci 10 až 15 procent je přijetí bankovního úvěru s úrokem kolem 7 procent stále výhodnější než se snažit finance na tyto akce našetřit. Zbývající část asi 76 milionů korun město pokrýje během tří let ze svého rozpočtu.

A teď k rozpočtu na letošní rok

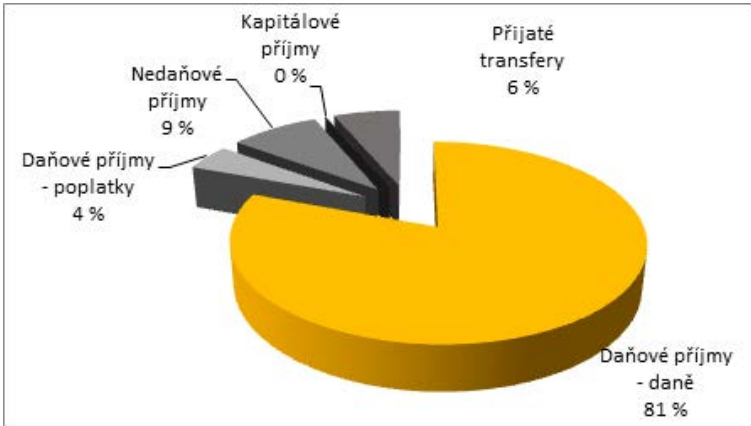
Příjmy města každým rokem rostou, v tomto roce je to o 8 procent. Je to dáno tím, že největší podíl – celých 85 procent – je tvořen daňovými příjmy, které celostátně rostou díky inflaci. V rozpočtu na rok 2024 jsou již zohledněny největší změny, a to snížení podílu měst a obcí na celostátním výnosu z daní (pro naše město je to minus 20 milionů korun letos a v příštím roce dokonce minus 26,6 milionu korun) a nárůst místního poplatku za komunální odpad i zavedení místního koeficientu daně z nemovitých věcí.

Daňové příjmy pro letošní rok činí téměř 525 milionů korun. Další součástí příjmů města jsou příjmy nedaňové ve výši 52 milionů korun a přijaté trans-

fery ve výši 39 milionů korun. Zde je zahrnut příspěvek státu na přenesenou působnost (tj. činnost stavebních

úřadů, matrik atd.) ve výši 27 milionů korun. Celkové příjmy města pro rok 2024 jsou více než 617 milionů korun.

Skladba příjmů

V tomto roce počítáme s výdaji o 20 procent vyššími než v minulém roce ve výši téměř 678 milionů korun. Z této částky tvoří běžné výdaje 84 procent, tj. 572 milionů korun a investice 16 procent, tj. 106 milionů korun.

Mezi nejvýznamnější investice patří:

- Jmenovitá akce „Moderní výukové metody na ZŠ – ITI“ ve výši 28 670 829 korun

- Jmenovitá akce „Most ul. Pod Zvonem, ev. č. 9b-M5“ ve výši 17 000 000 korun
- Jmenovitá akce „ZŠ Hrabina – rekonstrukce střechy ZŠ Ostravská“ v objemu 12 000 000 korun
- Jmenovitá akce „Nemocnice Český Těšín“ v objemu 6 000 000 korun
- Jmenovitá akce „Konektivita – Masarykova ZŠ“ v objemu 4 500 000 korun
- Jmenovitá akce „ZŠ Pod Zvonem – ku-

chyně vzduchotechnika ZŠ Slovenská“ ve výši 3 150 000 korun

- Jmenovitá akce „ZŠ Hrabina – rekonstrukce rozvodů vody a elektřiny ZŠ Ostravská“ ve výši 3 000 000 korun.

V rámci běžných výdajů město financuje různé oblasti veřejné správy. Tabulka uvádí ty nejvýznamnější z nich ve srovnání let 2022 až 2024 v korunách.

Oblast	Nejvýznamnější položky běžných výdajů města	2022	2023	2024
Doprava	silnice	20 750 852	20 635 328	25 313 860
	ostatní – dopravní značení, chodníky, parkoviště, cyklostezky, zastávky, bezpečnost	14 592 728	13 156 243	13 893 994
	dopravní obslužnost (MHD, příměstské linky)	12 806 635	16 129 640	16 364 546
Vzdělávání a školské služby	ZŠ a MŠ – provoz, opravy a údržba	62 610 010	79 498 070	91 777 358
Kultura, církve a sdělovací prostředky	Městská knihovna, dotace subjektům v kulturní sféře, sdělovací prostředky	36 301 843	42 662 284	44 046 647
Sport a zájmová činnost	Správa účelových zařízení, Středisko volného času Amos, dotace v oblasti sportu	45 397 563	56 506 660	53 997 918
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	veřejné osvětlení	13 005 327	15 248 147	18 768 598
Ochrana životního prostředí	odpady	33 391 000	36 692 000	41 023 600
	údržba zeleně, péče o vzhled obce	14 006 166	16 357 877	18 111 100
Sociální věci a politika zaměstnanosti	Centrum sociálních služeb, dotace v sociální oblasti atd.	25 272 899	28 691 091	27 922 294
Bezpečnost státu a právní ochrana	bezpečnost - Městská policie, dotace prevence kriminality	23 637 800	25 996 197	28 531 000

Výdaje podle druhu	2022	2023	2024
Opravy a udržování v tis. Kč (majetek města cca 3 mld. Kč)	33 402 000	32 634 000	48 225 000
Energie v tis. Kč (úřad, MP, příspěvkové organizace)	45 939 000	81 573 000	67 217 000
Příspěvky na provoz příspěvkových organizací města v tis. Kč (vč. mezd a energií)	142 788 000	181 606 000	178 588 000
Transfery v tis. Kč (dotace individuální, sociální + MSK, kultura, sport, zdraví, PPK, senioři (Luhačovice, obědy), tábory, kulturní památky), dary	35 390 000	38 823 000	43 104 000

Z pohledu druhu výdajů pak běžné výdaje obsahují, mimo jiné, tyto významné položky, které opět uvádíme pro srovnání v letech 2022 až 2024.

V oblasti vzdělávání, sportu a sociálních věcí je vidět pokles oproti roku 2023, který souvisí s pohybem ceny energií. Roční objem prostředků na energie byl u příspěvkových organizací v roce 2023 celkem 70 milionů korun, letos je to 60 milionů korun.

Saldo rozpočtu je záporné ve výši 60,8 milionu korun a je nutné zajistit jeho financování. K tomu je potřeba připočíst splátky půjčených prostředků ve

výši 20 milionů korun. Je tedy nutné zabezpečit financování 81 milionů, z toho téměř 4 miliony budou pokryty ze zůstatku z minulých let a 77 milionů

bude kryto z nasmlouvaného úvěrového limitu.

**Text: Ing. Hana Petrušková, MPA
vedoucí finančního odboru**

Předpokládaný průběh úvěrového financování v letech 2024 až 2026:

2024	2025	2026
Realizace Fuldova vila – oprava střechy Moderní výukové metody Konektivita Masarykovy ZŠ Rekonstrukce sociálního zařízení ZŠ Komenského Vzduchotechnika kuchyně ZŠ Slovenská Rekonstrukce rozvodů vody a elektřiny ZŠ Ostravská Snížení energetické náročnosti MŠ Ostravská PD	Realizace Moderní výukové metody Snížení energetické náročnosti MŠ Ostravská Snížení energetické náročnosti ZŠ Komenského Plánované načerpání úvěru 80 mil. Kč Celková výše dluhu města 227 mil. Kč Výše splátek jistin a úroků 31 mil. Kč Zadluženost 35,9 %	Přijetí dotace Moderní výukové metody Snížení energetické náročnosti MŠ Ostravská Snížení energetické náročnosti ZŠ Komenského Fotovoltaika ZŠ Pod Zvonek Plánované splacení úvěru 57 mil. Kč Celková výše dluhu města 130 mil. Kč Výše splátek jistin a úroků 85 mil. Kč Zadluženost 23,9 %
Plánované načerpání úvěru 77 mil. Kč Celková výše dluhu města 165 mil. Kč Výše splátek jistin a úroků 27 mil. Kč Zadluženost 27,7 %	 Tip Více informací k rozpočtu města se dozvíte na www.tesin.cz v záložce Finance, dotace a poplatky > Město > Rozpočet. Podívat se můžete také na tzv. rozklávací rozpočet na https://monitor.statnipokladna.cz/ .	

Městská komise rozšiřuje své aktivity

Členové komise před hřbitovní kaplí v Koňákově. Zleva: M. Sluštík, J. Czupek, M. Glajcar.

Putovní letní kino, možnost čerpání dotací z Euroregionu Těšínské Slezsko, úpravy kontejnerových míst či propagace spolků. To jsou některá témata, kterými se uplynulý rok zabývala Komise pro příměstské části, která funguje už druhé volební období. I v letošním roce se bude zabývat životem v okrajových částech města.

„Chtěli bychom oživit příměstské části, například pořádáním letního kina. Tuto akci jsme již loni úspěšně odzkoušeli s hasiči v Místřovicích. Pomocí sociálních sítí a Mobilního rozhlasu budeme propagovat akce místních spolků, o kterých širší veřejnost moc neví. Plánujeme také představit občanům zajímavosti našeho města. Víte, že na území měs-

ta měl stát černouhelný důl, měla sem jezdit tramvaj z Karvinska nebo kde leží nejvyšší bod města? Pomocí QR kódů vytvoříme odkazy na tyto informace, aby bylo možné si je přečíst třeba v mobilním telefonu. A budeme moc rádi, když se do těchto aktivit zapojí i místní občané a pamětníci a dají nám vědět o zajímavých nebo pamětních místech ve svém okolí,” vysvětluje předseda komise Ing. Miroslav Sluštík.

Víte něco zajímavého o jednotlivých příměstských částech? Chcete upozornit například na černé skládky, rozbité chodníky nebo jiné problémy? Můžete kontaktovat předsedu komise na e-mailu: m.slustik@seznam.cz.

Text:
Ing. Veronika Širc

Tip
Pokud vás zajímá, k jaké tragédii došlo v Koňákově, načtěte si QR kód:

Těšín jsi TY aneb zapojte se do participativního rozpočtu!

Až do konce března máte ještě možnost zapojit se do rozhodování o 1 milionu korun. Zrovna probíhá fáze podávání návrhů.

Někteří z vás již tuto možnost využili a zaslali nám svůj nápad. Ale pozor, není to jen tak. Jak již má participativní rozpočet ve svém názvu, jde o participaci, což znamená aktivní účast občanů na návrzích. V praxi to znamená, že musíte svému nápadu vdechnout život tím, že mu vymyslíte místo a spočítáte si, kolik bude stát. Určitě mu bude slušet hezké povídání o tom, jak bude prospěšný pro ostatní, a nějaká jednoduchá vizualizace nebo náskres. Nezapomeňte, že váš návrh musí podpořit 10 dalších spoluobčanů, k tomu slouží podpisový arch, který je dostupný na webových stránkách www.tesinjsity.cz.

Není to jednoduché, ale o to úzasnější věci vznikají v okolních městech, kde již občané takto participují. Můžete se inspirovat třeba v Orlové, Havířově, Jablonci nebo Ostravě-Jihu, zrovna tam mají na svých stránkách i přehledný návod, jak stanovit náklady na nápad <https://nasjih.cz/p/jak-stanovit-naklady-na-napad>.

Kam s ním?

Realizace musí být v majetku a na pozemcích města. Pokud nevíte, které to jsou, můžete využít webové stránky Nahlížení do katastru. Poradíme vám také u nás na městě – koordinátorka Barbora Košnarová vás nasměruje na ten správný odbor, kde vám poradí.

Nakonec bych ještě zmínila další důležité podmínky. Kromě toho, že návrh může podávat a podpořit jen dospělá osoba z Českého Těšína, musí být také realizovatelný do 12 měsíců. Pouze pokud by vyžadoval povolení stavebního úřadu, může se doba realizace protáhnout na 24 měsíců. Realizovat návrh bude již město, ale je potřeba s tím počítat při jeho tvorbě.

nout na 24 měsíců. Realizovat návrh bude již město, ale je potřeba s tím počítat při jeho tvorbě.

Participativní rozpočet se netýká bytového fondu a pozemních komunikací. Tyto opravy zajišťuje město ze svého rozpočtu. Návrh nesmí generovat příjmy pro autora.

**Text: Ing. Hana Petrušková, MPA
Vedoucí finančního odboru**

Tip
Chcete vědět více? Podívejte se zde:

Ocenění nejlepších studentů roku 2023

Gymnázium Josefa Božka ve středu 10. ledna 2024 ocenilo nejlepší studenty roku 2023. Během slavnostního večera získali diplom: Martin Oliva (Ok-táva A), Klára Zemanová (4. A), Kateřina Hermannová (2. A) a Lucie Struminská (Sexta A). Všem studentům z celého srdce gratulujeme!

Na této významné události nechyběl ani starosta města Karel Kula a místostarostové Ing. Vít Slováček a Ing. Jan Pekař, CFA, MBA. Zajímavostí je, že právě oba místostarostové jsou absolventy tohoto gymnázia.

Text a foto: Ing. Veronika Širc

Alfred Böhm: O mém studiu na medicíně rozhodl bratr

Vcházím do působivého domu na ná-
břeží. A když jeho majiteli pochválím
krásný interiér i exteriér, spráskne ru-
kama.

„Ale kdybyste věděla, kolik s tím bylo
trápení,“ říká jeho majitel, osmdesáti-
letý lékař Alfred Böhm.

„Začalo to špatným projektem. Dělal
ho zadarmo můj přítel. V domě se po
čase začaly dělat škvrny, v noci jsme
s manželkou slyšeli příšerné zvuky...
Potom jsme si tedy pozvali firmu, která
závady odstranila. A jejich projektant
říkal, že je to hrozné, ať dám autora
plánu domu k soudu. Ale copak jsem
se mohl soudit s přítelem?“ směje se
Alfred.

„A kdy jste dům nakonec dokončili?“
ptám se.

„To bylo... Někdy v sedmdesátých le-
tech...“ pátrá v paměti Alfred.

„Ne, později,“ ozve se z kuchyně jeho
manželka, která připravuje čaj. „Bylo to
až v roce 1984.“

„No vidíte,“ usmívá se Alfred. „Nemu-
sím si toho tolik pamatovat, diář u nás
v hlavě nosí moje manželka.“

Setkání osmdesátníků

Než se s Alfredem ponoříme do jeho
dětství, zavzpomíná na říjnové Setkání
osmdesátníků, které pořádalo město
a kde se sešel se svými vrstevníky, ju-
bilanty.

„Mně se to tak líbilo! Mělo to úroveň.
A to, že pan starosta a místostarosta za
každým z nás osobně přišli, potřásli si
s námi rukou, povykládali... To už byla
jen taková třešnička na dortu.“

„A pak jsi napsal starostovi to poděko-
vání,“ připomíná mu jeho manželka.

„No samozřejmě. Mám totiž pocit, že si
dnes lidé pořád na něco stěžují. A když
je něco hezké, nestojí jim za to, aby
to poděkování napsali... Ale víte, oni
nadávají, stěžují si, ale já si ještě vzpo-
mínám na to, jak tu byla nepropustná
hranice, jak se stálo hodiny na propust-
ky... Mám část rodiny v Polsku. A když
jsme konečně propustku dostali, cel-
níci nás svlékli skoro donaha, respek-
tive do trenek... A já měl jednou tako-
vý průvih! Jel jsem rovnou z práce,
v kapse ještě razítko... A málem mě
kvůli němu nepustili do Polska, prý co
s ním tam zamýšlím... To byla doba...
Proto by si lidé měli vážit toho, co je
dneska. Kdo dnes opravdu chce, má
v Českém Těšíně takové vyžití, že neví,
kam dříve... S manželkou chodíme na
Dekádu, do divadla...“

Smutné dětství

Alfred se narodil 13. ledna 1943 ve
Stonavě. A ještě, než nastoupil do ško-
ly, musel se vyrovnat s tatínkovým od-
chodem. „Zemřel tragicky, na šachtě,
po zásahu elektrickým proudem. Na-
jednou na nás s bratry byla maminka
sama. Mezi mými bratry a mnou byl
velký věkový rozdíl. Když jsem nastu-

poval do první třídy, jeden šel na Vy-
sokou školu báňskou, starší nastupo-
val na vojnu. Jako dítě jsem si tátovu
nepřítomnost asi tolik neuvědomoval,
máma všechno zajistila, netrpěli jsme
nedostatkem. Ale čím jsem byl starší,
tím více mi táta chyběl.“

Když se vrací zpátky do dětství, jednu
z jeho velmi živých vzpomínek je bom-
bardování Karviné na konci války. „Byly
mi dva tři roky a s rodiči během jedno-
ho takového náletu jsme se rychle utí-
kali schovat do krytu. Byl to tak straš-
livý zážitek, že když teď vidím záběry
z Ukrajiny, pokaždé se mi vybaví i tento
z dětství.“

Rodina Alfreda Böhma měla hospo-
dářství, půl hektaru pole. „A k tomu
domek, který už byl naštěstí splacený,
takže po smrti táty ho máma nemusela
doplácet. Maminka tehdy brala vdov-
ský důchod 600 korun, já sirotčí 100
korun a k tomu maminka ještě šila,
takže nás uživila.“

Poválečná léta ve škole

Na poválečná léta ve škole Alfred vzpo-
míná nerad. „Přestože tam dříve byl
můj dědeček řídícím učitelem, a ještě
před ním můj pradědeček, školu jsem
nenáviděl. Učitelé měli toho peda-
gogického vzdělání pramálo, ty jejich
způsoby výuky byly příšerné. Museli
jsme sedět, být potichu, často na nás
vzali klacek... Výuka drilem... Nerad na
těch prvních pět let školní docházky
vzpomínám.“

Ve Stonavě, kde s maminkou bydlel,
chodil do polské školy. „Prvním jazy-
kem pro mě byla polština, pak až češ-
tina. A už ve čtvrté třídě jsem měl třetí
jazyk – ruštinu.“

V šesté třídě přišel zlom. A Alfred se
najednou do školy začal těšit. „Uči-
telé nás začali vnímat jako partnery,
měli jsme úžasnou výuku. A to byla
také doba, kdy jsem se začal zajímat

o chemii. Měli jsme též štěstí na naše-
ho třídního, který byl vynikajícím fot-
balistou. Byli jsme parta, rozdělení na
áčko a béčko, kluci a holky zvlášť. To
bylo prima.“

„Proč prima?“

„Nooo, ty holky...“ Alfred se na chvíli
zamyslí.

„Rozptylovaly by vás?“

„Ano, vystihla jste to přesně,“ odpoví-
dá se smíchem Alfred.

Složitá cesta na univerzitu

Po osmé třídě začal jezdit do Orlové na
polské gymnázium. A i na tuto dobu
rád vzpomíná. „Byla tam řada vynika-
jících učitelů – například na chemii byl
tak skvělý výklad, že už jsme se pak ne-
museli doma vůbec učit.“

Po gymnáziu uvažoval o studiu litera-
tury, ale to neprošlo. „Bratr, který byl
starší o 12 let, rozhodl, že to bude me-
dicína. Neptestoval jsem, byli jako
moji tátové,“ směje se Alfred.

Nakonec byl rád, že za něj bratr roz-
hodl. Cesta na olomouckou univerzi-
tu však nebyla tak jednoduchá. „Kvůli
tomu, že byla moje maminka bigotní
katolička a chodila do kostela, dostal
jsem v těch bolševických časech špat-
ný posudek z obce, který mě nedopo-
ručoval k přijetí na školu. Přestože jsem
neměl špatné školní výsledky.“

Zástupce ředitele gymnázia, kterému
přišel tento posudek z obce, si zavolal
Alfredovu maminku a bratra. A zeptal
se jich, co s tím budou dělat. Maminka
se kostela vzdát odmítla, takže bylo na
bratrově, aby něco vymyslel.

„Naštěstí byl předseda obce alkoholik,
to mě zachránilo. Vědělo se, že chodí
každou sobotu do místní hospody, kde
se opijí. Bratr ho tam vyhledal a dopřál
mu oblíbeného truňku. A v opojení mu
předseda obce přislíbil opravu posud-
ku. Pak už jenom stačilo udělat přijíma-
cí zkoušky... Takže když to tak vezmu,
na medicínu jsem se dostal podvo-
dem,“ směje se Alfred.

Nejlepší rozhodnutí? Specializace

Že je na medicíně správně, se ukázalo
záhy. Hned po prvním týdnu praktic-
kých cvičení, kde dostal jedničku, vě-
děl, že měl bratr pravdu. „Ale neměli
to tak všichni, kteří se mnou začali stu-
dovat. Někteří si sbalili kufry po tom,
co neudělali anatomii, jiní i dříve.“

Po promoci nastoupil do nemocnice
v Karviné. Za první rok musel obejít
postupně jednotlivá oddělení. „Tři mě-
síce na infekčním, další tři na chirurgii,
nechyběla ani interna... Jako začínající
lékař jsem si musel udělat kolečko po
všech odděleních,“ vysvětluje Alfred,
kterého následně povolali na rok na
vojnu.

Když se z ní vrátil, strávil ještě nějaký
čas v nemocnici v Ostravě. A pak se
úplnou náhodou dozvěděl, že je v Čes-
kém Těšíně místo pediatra.

„Švagrová mi řekla, že to s dětmi
umím, tak jsem se rozhodl specializo-
vat na pediatrii. Nastoupil jsem tedy
k primáři Vránovi, zakladateli dětského
oddělení v Českém Těšíně.“

„Ve kterém roce to bylo?“

„A víte, že přesně v osmašedesátém?“

„Jak na ten rok vzpomínáte?“

„Oni ti vojáci přijeli v tom srpnu a krou-
žili kolem našeho oddělení. Byl jsem
z toho nešťastný. Říkal jsem si, že sotva

jsem shodil hadry z vojny, bude válka
a musím se zase oblékat do vojenské-
ho...“

Naštěstí to nebylo potřeba...

Na rok do Prahy

Postupně nemělo malé českosloven-
ské dětské oddělení šanci personálně
ani vybavením konkurovat dětskému
oddělení, které vzniklo v Havířově. Pri-
mář přišel se spásnou myšlenkou, aby
se oddělení profilovalo v péči o dětské
neurologické pacienty.

„Zaujalo mě to. A vzhledem k jeho
pokročilému věku vyslal na stáž do
Thomayerovy nemocnice mě. Teh-
dy to byla jediná neurologická klinika
v celé republice. Odjel jsem tam na rok
a udělal jsem si atestaci.“

Postupem času zabezpečoval dětskou neurologii v karvinském okrese, přijímal pacienty v Karviné, Havířově i v Českém Těšíně. Přibývali pacienti i z jiných částí republiky i z ciziny. Využívali i léčebného pobytu v Dětském centru, jehož primářem se začátkem devadesátých let stal. Dětské centrum zabezpečovalo komplexní diagnostickou i terapeutickou péči. Malí pacienti byli přijímáni vždy jen s rodičem, případně s prarodičem, staral se o ně kromě dětského neurologa také rehabilitační lékař, ortoped, pediatr, psycholog, logoped. Skvělou práci odváděli rehabilitační pracovníci. K dispozici byla laboratoř EEG, pracoviště bylo vybaveno EEG přístrojem s videometrií, mělo počítačovou síť, což v té době bylo poměrně revoluční.

V práci do jedenácti do noci

A jaké měl malé pacienty? Hlavně ty po dětské mozkové obrně. „To byly velmi těžké stavy, často ještě komplikované epilepsií...“

Pacientů stále přibývalo, a tak si nakonec otevřel svou soukromou ordinaci – ambulanci dětské neurologie, kde zaměstnal svou ženu – psychologku – na administrativu.

Ale práce mu rozhodně nebylo. „Pracoval jsem jako primář na plný úvazek v Dětském centru a pak jsem se přemístoval do mé soukromé ambulance, kde jsem pracoval i do jedenácti do noci. Naštěstí jsem měl tu nejlepší pomocnici – mou manželku – takže jsem se nemusel starat ani o psaní zpráv. Jen jsem napsal recept a podepsal. Když přišel pacient, rozmlouval jsem s ním a moje žena už psala anamnézu. Navíc jsme měli počítač, takže to pro nás bylo velké ulehčení.“

Pacienti za ním přijížděli i z ciziny – Polsko, Anglie, arabských zemí... „Z Náhorního Karabachu přijel ruský důstojník, který chtěl, abych vyšetřil jeho nemocnou dceru. A v paměti mi utkvělo z této návštěvy jediné. Když přijela jeho dcera i s matkou a ta promluvila, lekl jsem se. Měla všechny zuby zlaté!“

Indiánka z Venezuely

Jako lékař zažil mnoho humorných chvil. Ale byly i takové, na které by nejraději zapomněl. „Nejhorší je, když jako lékař najdete u dítěte mozkový nádor. Takové chvíle byly i pro mě vždycky těžké...“

Díky své profesi se setkal i s celou řadou velmi zajímavých lidí z celého světa. Například jedno děvčátko bylo z Venezuely.

„Taková snědá Indiánka, kterou ke mně přivedla její hostitelka z Vendryně. Holčička měla bolesti hlavy, zvracela... Podle příznaků měla mít mozkový nádor. Zařídil jsem jí v Ostravě tomografii, ale ani tam nic nenašli... Už jsem byl zoufalý, stále chřadla... Poslal jsem ji tedy ještě na vyšetření do Prahy. A tam mi primář řekl, že všechna morfologická vyšetření jsou negativní. A ať ji pošlu zpátky do Venezuely. A představte si – ona opravdu neměla žádnou neurologickou poruchu, ale tak tesknila po domově a měla z toho takový stres, že si opravdu přivodila zdravotní problémy...“

Za tři roky zaklepala na dveře Alfredovy ordinace mladá dáma. Byla to ona Venezuelanka... „Nazdar, doktor!“ pozdravila ho s úsměvem od ucha k uchu. „Doma ji zaslíbili nějakému bohatému ženichovi. Ona ho nechtěla, a tak prchla do České republiky. Představte

si, že ji ale tady vypátral. A ona před ním uprchla. Její stopa se ztratila ve Vídni...“

Radost ale udělal Alfredovi dopis, který mu poslala jako poděkování. „Byl plný milých roztomilých chyb,“ usmívá se.

S manželkou jsem se poznal ve špitále

Svoji manželku poznal v nemocnici. Jako školní psychologka pracovala v Karviné. „A tehdy k nám do nemocnice přijela navštívit jednoho kolegu. Procházela se po chodbě. Začala se zajímat o mou práci, pak jsme se začali scházet...“

„Byla to láska na první pohled?“ zajímá mě.

„Mně se sice líbila, ale byl jsem dost rezervovaný. Ale bavilo mě, že byla úplně jiná než já. Já jsem takový umělecký typ, mám rád hudbu, obrazy... Ona jako psycholog je spíše na slova, ta jsou pro ni podstatnější.“

„Protiklady se přitahují,“ usmívám se.

„Ano. Co nevidět budeme mít zlatou svatbu.“

Text: Ing. Veronika Šírc
Foto: osobní archiv MUDr. Alfreda Böhma

Českotěšínská statistická bilance aneb rok 2023 v číslech

Jak se říká, statistika nuda je, má však cenné údaje. A jsme rádi, že díky oddělení organizačních a správních agend na našem občanskosprávním odboru vám můžeme přinést ty nejzajímavější údaje za loňský rok.

K 1. lednu 2024 evidujeme v našem městě 24 225 obyvatel (a z toho 1323 cizinců).

Vloni se obyvatelům našeho města narodilo 147 dětí, zemřelo 258 lidí. Jde tedy o přirozený úbytek 111 lidí. A pro srovnání – v roce 2022 se narodilo o 63 miminek více.

Nejčastějším jménem, které rodiče vybrali holčičkám, bylo: Eliška, Viktorie, Karolína, Izabela a Nela. U kluků vedl Jakub a Jan, Sebastian, Artur a Eliáš.

Mezi netradiční jména patřila Leticie a Aria, u chlapců Kylian.

Zajímavostí je, že se minulý rok v Českém Těšíně nenarodila žádná dvojčátka, zato jsme evidovali 2 domácí porody.

Co se týče sňatků, loňský rok uzavřelo manželství na území Českého Těšína 84 párů – z toho 50 sňatků bylo civilních, 34 církevních.

Tři svatební obřady se konaly mimo stanovené místo – tedy mimo obřadní síň či kostel – snoubenci si řekli své ano

Své ANO si v Českém Těšíně na radnici řekli Ester a Raul. Tato svatba byla výjimečná v tom, že Raul pochází z Rumunska, a tak během obřadu byla přítomna i tlumočnice.

v restauraci Dělo ve Svibici, v Polském kulturně-osvětovém svazu Mosty a na zahradě v Dolním Žukově.

V 8 případech byl jedním ze snoubenců cizinec (např. občané Filipín, Číny, Rumunska, Běloruska, Slovenska a Polska).

Naši občané vstupovali do manželství i v jiných městech a státech, celkem za rok 2023 změnilo stav na ženatý/vdaná

203 občanů našeho správního obvodu. 4 občané z našeho města pak vstoupili do registrovaného partnerství.

Náš matriční úřad vydal 8 vysvědčení pro uzavření sňatku našeho občana v zahraničí – v případě cizozemského snoubence se jednalo o státní občany Polska, Maďarska, Kypru, Chorvatska či Singapuru.

Text a foto: Ing. Veronika Šírc

Kamenná svatba manželů Kleisových

Dovolte nám touto cestou oznámit, že dne 31. prosince 2023 oslavili 65. výročí od uzavření svého sňatku paní Libuše a František Kleis, bytem Stanislavice u Českého Těšína.

Poslední silvestrovský den je ten den, kdy přesně před pěti lety na radnici v Českém Těšíně manželé Kleisovi slavnostně obnovili slib manželský.

Na další společné cestě životem a k oslavě již kamenného svazku man-

želského jim celá rodina přeje mnoho zdraví, úsměvných a šťastných dnů plných lásky od všech vnuků a pravnoučat.

Za celou rodinu syn Mirek
Foto: rodinné album

Město Český Těšín se u příležitosti krásného manželského jubilea připojuje ke gratulaci.

Vánoce 2023

Pejskaři pozor, poplatek za psy již bez složenky

Město Český Těšín od letošního roku nebude rozesílat majitelům psů poštovní poukázky, povinnost uhradit poplatek za psa však zůstává. Splatnost poplatku za rok 2024 a za první pololetí 2024 je 31. března.

V předchozích letech byly pejskařům pro úhradu poplatku zasílány poštovní poukázky, tato služba byla nad rámec zákonných povinností obce.

Od letošního roku budou pejskaři platit již bez složenek. Pro získání platebních

údajů, včetně čísla účtu, variabilního symbolu a částky, poplatníci mohou nahlásit správci poplatku v kanceláři místního poplatku ze psů svůj e-mail (po domluvě s příbuznými případně jejich e-mail), a to osobně, telefonicky na čísle 553 035 235 anebo e-mailem: rypienova@tesin.cz.

Poplatek lze i nadále uhradit v hotovosti bez dalších nákladů v pokladně místního poplatku ze psů, detašované pracoviště Štefánikova 18/25, kancelář č. 105 v přízemí (u kina Central).

Pro bezhotovostní úhradu poplatku je možná platba kartou prostřednictvím platebního portálu na webu města www.tesin.cz/pay. Poplatek lze dále uhradit bezhotovostním převodem z účtu, kdy můžete využít platební údaje z loňského roku, podmínkou je, že nedošlo ke změně rozhodných skutečností jako nenahlášené pořízení nebo úhyn pejska apod. V tom případě je nutné kontaktovat správce poplatku pro upřesnění správné výše poplatku.

Město Český Těšín bude i nadále o splatnosti poplatku informovat prostřednictvím Těšínských listů, dále na svých webových stránkách a na Facebooku města. Pejskařům, kteří nemají internetové připojení, nabízí službu „Mobilní rozhlas“ – po přihlášení se k odběru této služby mohou do svých telefonů formou SMS zpráv dostávat informace, které si zvolí (např. o splatnosti poplatků).

Redakce

Konec kotlů se blíží!

Datum **1. září 2024** se blíží – od tohoto data je zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší **zakázáno provozovat (používat) kotle na pevná paliva s emisní třídou 1 nebo 2 i v objektech pro bydlení a rodinnou rekreaci.**

V roce 2022 bylo změněno ustanovení zákona o ochraně ovzduší (§ 41 odst. 16 zákona č. 201/2012 Sb.) ve věci odkladu zákazu kotlů na pevná paliva s tepelným příkonem 10 až 300 kW sloužící jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění o dva roky (tj. do 31. srpna 2024). Tento odklad platí pouze pro zmíněné kotle v objektech rodinných domů, bytových domů nebo stavbách pro rodinnou rekreaci - tzn. odklad neplatí pro výše uvedené kotle v ostatních objektech!

Upozorňujeme, že porušení uvedeného zákazu je přestupkem. Lze za něj

uložit pokutu až do výše 50 000 korun, tuto pokutu lze uložit i opakovaně.

Ověřit emisní třídu kotle lze jednoduše – z dokladu o kontrole technického stavu a provozu kotle (dále „KTSP“) – tento dokument mají pořídit všichni provozovatelé kotlů na pevná paliva s tepelným příkonem 10 až 300 kW napojených na soustavu teplovodního vytápění. Provádění těchto kontrol je ze zákona povinné od roku 2016 v tříletých intervalech.

Kontrolu technického stavu a provozu kotle může provést pouze osoba k tomu pověřená výrobcem kotle, tzv. odborně způsobilá osoba (dále také „OZO“), seznam takovýchto osob i kontaktů na ně zveřejňují jednotliví výrobci kotlů na svých webových stránkách, případně v celostátním registru <https://ipo.mzp.cz/>. Od roku 2020 je

povinnost pro všechny OZO provedené KTSP vkládat do celostátního elektronického informačního systému ISPOP, do kterého mají přístup také příslušné správní orgány. Chybějící doklad o KTSP je naplněním skutkové podstaty přestupku a rovněž za něj lze provozovateli uložit pokutu až do výše 20 000 korun.

Nemáte-li v této otázce jasno, zavolejte nám na telefonní číslo 553 035 621.

Irena Kostelencová
Oddělení životního prostředí

Novinky v matriční agendě od ledna 2024

Od nového roku vstoupila v platnost novela zákona o matrikách a dalších souvisejících právních předpisů. Stručně uvádíme nejdůležitější změny, které novela přináší:

- vstoupit do registrovaného partnerství lze u každého matričního úřadu (dosud to bylo možné pouze u jednoho matričního úřadu v každém kraji)
- na matrice lze souhlasně určit otcovství tzv. trojdohodou matky, jejího manžela nebo bývalého manžela (který není otcem dítěte) a muže, který tvrdí, že je otcem dítěte, a to za podmínky: dítě nesmí být starší jednoho roku (může být i nenarozené, ale počaté) a musí se narodit v době mezi zahájením řízení o rozvodu a třicátým dnem po rozvodu manželství (dosud tuto agendu zajišťovaly pouze soudy)
- zrušení podmínky trvalého pobytu

alespoň jednoho ze snoubenců v případě sňatku v nematriční obci (např. Chotěbuz), pokud má být manželství uzavřeno před oddávajícím této obce

- oprávnění oddávat mají poslanci a senátoři Parlamentu ČR
- možnost uzavření manželství nebo vstupu do registrovaného partnerství po splnění zákonných podmínek v jazyce národnostní menšiny
- nově lze do matriky zapsat jména zdobně a domácká (vznikne-li však pochybnost o správné podobě jména, bude žadatel povinen předložit odborný posudek)
- dítě starší 12 let musí souhlasit se změnou svého jména nebo příjmení
- zjednodušení právní úpravy změny jména a příjmení u osob, které procházejí změnou pohlaví
- manželé, kteří si ponechali po uzavření manželství svá dosavadní pří-

jmení, budou mít možnost učinit po uzavření manželství prohlášení před kterýmkoli matričním úřadem nejen o tom, že se dohodli na společném příjmení jednoho z nich, ale nově i o tom, že se dohodli, že příjmení jednoho z nich bude příjmením společným a ten, jehož příjmení není příjmením společným, bude ke společnému příjmení na druhém místě připojovat své dosavadní příjmení

- poručníci, pěstouni a osoby, do jejichž péče bylo svěřeno nezletilé dítě, již nemohou žádat o změnu příjmení nezletilých dětí na své příjmení
- zvýšení některých správních poplatků a zavedení nových (viz. tabulka).

Mgr. Jana Mašková
vedoucí oddělení organizačních a správních agend

Předmět poplatku	Poplatek do 31. 12. 2023	Poplatek od 1. 1. 2024
Ověření pravosti podpisu (legalizace)	30	50
Vydání matričního dokladu (rodný, oddací, úmrtní list)	100	300
Vydání vícejazyčného standardního formuláře	-	100
Vydání povolení změny příjmení hanlivého nebo směšného	100	200
Vydání povolení změny příjmení cizojazyčného nebo na dřívější příjmení	100	300
Vydání povolení změny jména nebo příjmení v ostatních případech	1000	3000
Uzavření manželství/registrovaného partnerství, pokud snoubenci/osoby vstupující do registrovaného partnerství nemají trvalý pobyt na území ČR	3000	5000
Uzavření manželství/registrovaného partnerství, pokud jeden ze snoubenců/osob vstupujících do registrovaného partnerství nemá trvalý pobyt na území ČR	2000	3000
Přítomnost matrikáře u sňatku před oddávajícím nematriční obce, není-li ani jeden ze snoubenců přihlášen k trvalému pobytu v této obci	-	1000
Vydání povolení uzavřít manželství nebo vstoupit do registrovaného partnerství mimo určené místo nebo dobu	1000	3000
Vydání osvědčení, že snoubenci splnili všechny požadavky pro uzavření manželství (např. k sňatku před orgánem církve)	-	500

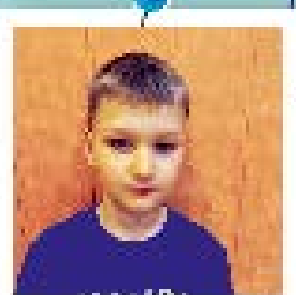
Ptáme se prvňáčků

Čím bys chtěl/chtěla být, až budeš velký/velká?

1 třída, 1 anketní otázka a 10 originálních odpovědí. To na vás čeká v každém vydání Těšínských listů. Tentokrát jsme se vydali k prvňáčkům ze ZŠ Kontešinec.

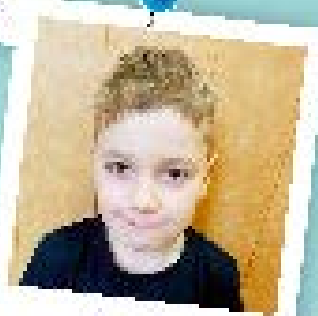
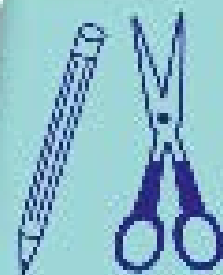
Gienka, 4 let
Doktorkou, abych mohla ošetřovat nemocné lidi.

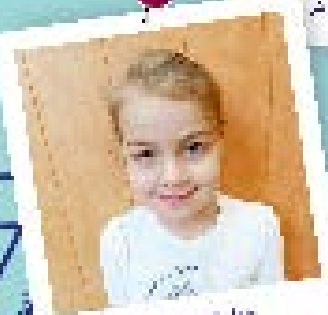
Radim, 7 let
Chci být lékař, abych mohl léčit nemocné nebo kočky.

Nikola, 4 let
Na učitelku, abych mohla vyučovat děti a psát knihy.

Ben, 4 let
Stanu se vojákem a budu strážník.

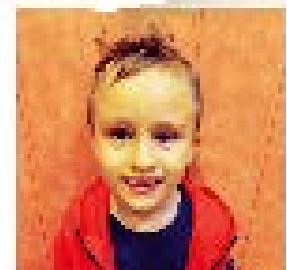
Tereza, 7 let
Chci být lékařkou, abych mohla léčit nemocné lidi do nemocnice.

Samuel, 7 let
Chci být policistou, abych dodržel pořádek.

Věra, 7 let
Chci být astronautkou, abych mohla letět do vesmíru a objevovat nové planety.

Igor, 4 let
Chci být fotbalistou jako Messi a Ronaldo.

Nikola, 4 let
Chci být zubáčkou a opravovat děti při zlomených zubech.

připravila Ing. Veronika Šírc

Podpora Uklid'me svět, uklid'me Česko

Město Český Těšín celoročně podporuje organizátory dobrovolníků úklidových akcí – Uklid'me svět, uklid'me Česko. Jejich cílem je uklidit nelegálně vzniklé skládky a nepořádek. Pro letošní rok je celostátní termín úklidové akce stanoven na sobotu 6. dubna 2024.

Město Český Těšín na tento den – 6. dubna – organizuje úklidovou akci, která bude probíhat v lokalitě Baliny. Sraz účastníků je v 9:00 hodin u sjezdu k zahrádkám u rezervace Velké Doly – „Baliny“ (souřadnice: 49.7168508N, 18.6301144E).

Podpora dalších organizátorů úklidových akcí městem Český Těšín spočívá především v poskytnutí ochranných rukavic, pytlů na odpad a zajištění odvozu sesbíraného odpadu. Dále to je podpora medializace akce na webových stránkách města a na Facebooku.

Podpora organizátorům je poskytována za následujících podmínek:

- organizátor se dostaví na Městský úřad Český Těšín, odbor výstavby a životního prostředí domluvit podrobnosti úklidu
- následně se zaregistruje na stránkách hlavních organizátorů akce Uklid'me Česko <https://www.uklidmecesko.cz/>
- místo úklidu na pozemcích, které nejsou ve vlastnictví města, organizátor projedná s vlastníkem pozemku
- organizátor umožní mediální prezentaci úklidu prostřednictvím Těšínských listů a Těšínských listů

- pozvánka prezentovaná prostřednictvím města Český Těšín (webové stránky města, Facebook města) bude obsahovat logo města
- v týdně před úklidem organizátor odboru výstavby a životního prostředí podepíše prohlášení o registraci akce, dohodne odvoz odpadu, vyzvedne pracovní pomůcky a případně dohodne následnou kontrolu
- před započátkem úklidu organizátor seznámí dobrovolníky s bezpečností práce
- po úklidu organizátor nahlásí počet zúčastněných a přibližné množství sesbíraného odpadu, doloží fotodokumentaci, vrátí nevyužité pracovní pomůcky
- velmi důležité je vyplnit report o provedeném úklidu i na stránkách www.uklidmecesko.cz.

Tipy na místa úklidu

Pokud chcete zorganizovat úklid a ne-

víte, kde by to bylo nejlepší, níže je několik tipů:

- břeh řeky Olzy/Olše od Těšínských jatek po čistírnu odpadních vod v Chotěbuzi
- okolí vodní nádrže Hrabina
- parčík u Centrálního hřbitova
- prostor lokality U Cihelny
- ulice Pod Zvonek od ulice Polní
- park Frýdecká, Na Horkách

Pokud naopak máte tipy na místa, kde by se mělo uklízet, zašlete je na e-mailovou adresu: nestrasil@tesin.cz nebo zavolejte na telefon 606 770 645, 553 035 620.

Další informace o celostátním konání akce najdete na www.uklidmecesko.cz

Ing. Gabriela Hlaviczka Böhmová
Odbor výstavby a životního prostředí

Hrabina a životní labyrint Komenského

Jestli jste někdy procházeli po chodbách ZŠ Hrabina na Slezské ulici, určitě jste si všimli, že na stěnách visí výstava Komenský v komiksu, vytvořená podle knihy Kláry Smolíkové. Právě k této knize naše kreativní paní učitelky vymyslely naučný workshop.

Minulé roky jsme si jím prošli my, žáci Hrabiny, tento rok nás navštívila také ZŠ Kontešinec. A já měla příležitost celým workshopem provázet. Hosté se

rozdělili do 6 skupin. Každá se věnovala jedné části Komenského života. Poznali jsme jeho názory, dobu, ve které žil, dozvěděli jsme se zajímavosti o jeho rodině, dětství i starší. A to vše velmi důvtipnou formou. Za splnění úkolů děti získávaly body v podobě různých symbolů.

Překvapením byla závěrečná hádanka a symbol, který se opakoval. Cílem bylo podělit se, předat nadbývací obrázek

tomu, komu chybí, a uvědomit si, jak je důležitá spolupráce. Ve workshopu děti získaly nové vědomosti, ale přidaná hodnota byla i ta, že se naučily něco do života. Jan Amos Komenský byl totiž velmi moudrý muž. Celá akce byla podpořena zapojením do Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání.

Elen Pastrňáková, 9. C
ZŠ Hrabina

Vzpomínky na českotěšínské plesy

A mám tu nové téma, vážení čtenáři Těšínských listů. Tentokrát něco, s čím osobně nemám až tak velkou zkušenost. A to je tanec a plesy vůbec. Neříkám, že jsem nikdy nekřepčil na tanečním parketě, což musel být pro ostatní více než úsměvný pohled...

Pozvánka na ples do hotelu Piast.

Vlastně jsem si sám sobě připadal jako slon v porcelánu a dodnes nevěřím své babičce, která mi tvrdila, že jsem ji coby malé baculaté dítě předváděl taneční kreace s tvrzením, že až budu velký, stanu se baletkou.

Naštěstí se tak nestalo a jako úvodní motto použiji citát z internetu. „Plesy jsou super. A pokud tomu tak není, to asi jenom málo piješ!“

Přes to všechno si myslím, že plesy jsou skvělé akce, kde se setkávají přátelé, obchodní partneři a dají se zde zažít veselé, ale i trapné chvílky, protože proč? Protože již tradičně ke každému takovému plesu patří především dobrá hudba, jídlo a samozřejmě sklenka alkoholu, aby zábava nevázla. A to samo o sobě stačí, aby se člověk pobavil, dozvěděl se něco nového, a hlavně zavzpomínal na doby dávno minulé.

A na to já zrovna sázím. Potažmo se mi vybavuje vzpomínka na kamaráda

„Na české plesové etiketě je podivné, že vůbec neodráží společenské změny. Tahle pravidla jsou někdy z první republiky, patřičně strnulá a nelze je realizovat v zahraničí. Především, dnes žena není společensky nadřazena muži a nikdo není společensky významnější, všichni jsou si rovni, a tak by mělo být jedno, kdo komu podá dřív ruku atd. Co se týká placení za partnerku, třeba zde ve Švédsku se mnoho žen urazilo, že jsem za ně chtěl zaplatit pití, protože přece vydělávají stejně jako muži.“

Na kolik je jeho zkušenost v dnešní době blízko pravdy směrem k našim plesovým zvyklostem, to už nechám na posouzení vám, čtenářům.

Franta, ten už na plesy nechodí vůbec. Za prvé je už ve věku přezrálého muže a poslední taneční zkušenost, která nedopadla vůbec dobře, ho od podobných akcí nadobro odradila. Na plesovou sezónu v roce 1978, kterou ukončoval v sále hotelu Piast, jen tak zapomenout nemůže.

Zábava byla v plném proudu, stůl se plnil prázdnými lahvemi od vína a do toho hudebníci spustili rokenrol Nashledanou krokodýle, nashledanou kajmáne. V mžiku se parket zaplnil tanečníky,

Sál v hotelu Piast, kde se konalo nespočet plesů. Foto z roku 1931. Zdroj: fotopolska.

Maškarní ples ve školce na Rozvoji kolem roku 1972-1973. Zdroj: Ladislav Baron.

kterí vytvořili hada, jenž se proplétal mezi stoly a nabíral další a další akterky. Poměrně společensky unaveného Francka uchopila za ruku jemu neznámá asymetrická dáma v dlouhé róbě a už ho táhla ze židle na parket jako další článek řetězu, který mezitím nabíral na rychlosti a divokosti.

Franta se snažil držet rytmus, ale ve snaze udržet tempo křepčícího tělesa prodloužil své kroky natolik, že nedopatřením tanečnici před ním přišlápl cíp jejích šatů.

Prostorem mezi hudebními tóny se ozval nový zvuk párající se látky. Dáma se ze své zelené róby vyloupila jako kulatý hrášek a před zraky všech přítomných se zjevila novodobá Věstonická venuše, s tím rozdílem, že tato měla na sobě alespoň kombiné.

Tak to se Frantovi vůbec nedivím, že si od té doby místo tanečních rejů raději v klidu posedí ve své oblíbené hospůdce.

Krása bez závoje

Psal se rok 1969 a krátkodobě nastalo v tehdejší Československu uvolnění politického klimatu. Například se na plesové scéně začalo objevovat vystoupení s názvem Krása bez závoje, chcete-li striptýz. Příběh, který vám nyní zveřejním, mám z doslechu a jeho aktéři si přejí zůstat v anonymitě.

Taky nedaleká šachta a kulturní dům, kde se hornický bál se zmíněným představením konal, má zůstat čtenáři utajen. Účastníci plesu se z okolí sjížděli do útrob kulturního domu, kde již na pódiu muzikanti ladili své nástroje, a to bylo paradoxně ozdobeno transparentem k výročí Vítězného února.

Hned pod pódiem byl dlouhý stůl, který obsadili Těšíňáci, aby měli lepší výhled. Ples probíhal ve víru tance, zábavy a především konzumace dobrého moku. Když tu pořadatel oznámil, že mezi hosty zavítala umělkyně až z Prahy, která předvede své vystoupení. Sállem to zašumělo a hosté se se židlemi semkli k sobě a nejbližší k jevišti.

Sál potemněl, zazněla podmanivá hudba a v záři reflektorů se zjevila svůdná Sireal. Naše partička z Těšína, říkejme jim třeba Janek, Antek a Brunek, nervózně pokuřovali, usrkávali víno houpačice se na židlích.

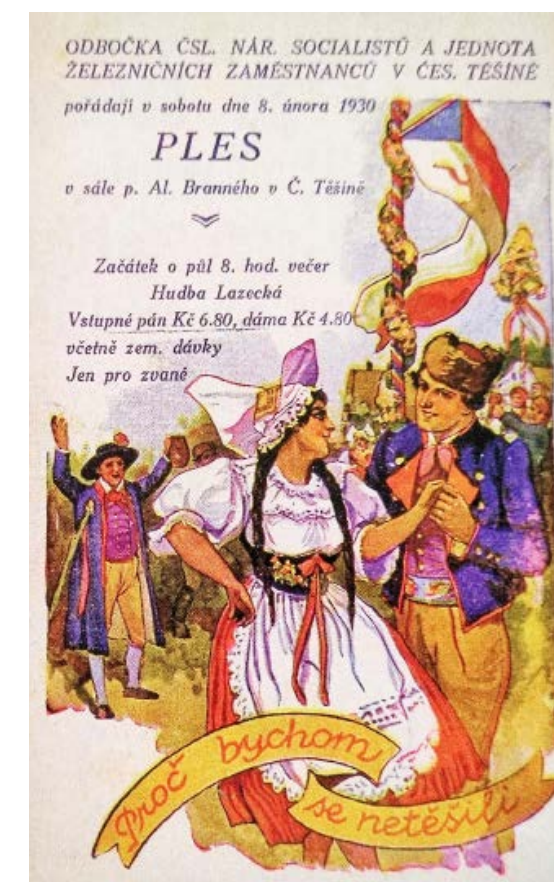
Blýskavé oblečení zvolna opouštělo tělo tanečnice, až zůstala pouze ve spodním prádle olemovaném perím nějakého cizokrajného ptáka. Záře reflektoru sledovala závěrečnou část vystupu umělkyně.

Prudce odhodila vrchní díl a krouživým pohybem si stáhla spodní díl prádla, a to přímo před očima našich světáků. Jankovi v ten moment podjela židle.

Pudem sebezáchovy se zachytil kamarádů po stranách a všichni tři se společně odporoučeli k zemi.

Přitom nezapomněli stáhnout na sebe bílý ubrus s červeným vínem. Škoda, že v té době ještě nebyly mobilní telefony, zavzpomínal Brunek. Jak jsme se váleli všichni tři na té zemi zapletení v bílém ubrusu politém červeným vínem, tak to vypadalo jak na jatkách. Každopádně na ten trapas nikdy nezapomeneme, ale na plesy jsme nezanevřeli.

Milan Čierný

Pozvánka na ples z roku 1930. Zdroj: Muzeum Těšínska.

PODĚKOVÁNÍ

Město Český Těšín děkuje občance, která v loňském roce darovala městu část svého pozemku pod chodníkem na ulici Divadelní a Kpt. Jaroše v katastrálním území Český Těšín. Přispěla tak k vypořádání a sjednocení vlastníka pozemku a stavby v daném úseku pěší komunikace.

45. ročník Těšínského poháru - Memoriál Standy Krauze

Oddíl badmintonu Slavoje Český Těšín pořádá na úvod sezony ve dnech 12. - 14. ledna v městské sportovní hale již 45. ročník Těšínského poháru - Memoriál Standy Krauze. Pohár je součástí pěti turnajů nejvyšší kategorie Grand Prix „A“ pořádaných v České republice.

Úvodní GPA dospělých roku, Memoriál Standy Krauze, tradičně slouží jako ukazatel výkonnosti a herní pohody před blížícím se mistrovstvím republiky, které se letos koná v Českých Budějovicích.

V současnosti se jedná o pořádání mezinárodního turnaje s nejstarší tradicí v ČR, první ročník se odehrál v roce 1966.

Z pohledu hráčů hostil v historii Těšín domácí i zahraniční hráče, účastníky All England, olympijských her, řadu mistrů

republiky v jednotlivcích i párových disciplínách, hráli spolu sourozenci, příslušníci badmintonových rodin v několika generacích a nastala doba, kdy na kurty nastupují vnuci.

Během 45leté historie turnaje byli mezi vítězi turnaje mistři ČR a ČSSR, ale i hráči Slovenska, Německa, Polska, Rakouska, Indonésie, Běloruska či bývalé Jugoslávie.

Letošního ročníku Memoriálu se zúčastnilo 107 hráčů z celé ČR, ale i hráči ze Slovenska. Domácí oddíl badmintonu TJ Slavoje Český Těšín reprezentovali Matěj Rzeplinski, Veronika Pawliková a Kateřina Kniezková.

Loňské prvenství obhájili Lucie Černá a Jan Janoščík. Lucie Černá se rovněž stala nejúspěšnější hráčkou turnaje, k vítězství ve dvojhře přidala i druhé místo v mixu. V singlu mužů se radoval s naprostým přehledem Jan Janoščík.

Vítězové Těšínského poháru 2024 - Memoriálu Standy Krauze

Dvoubra muži: Jan Janoščík (TJ Sokol České Budějovice)
Dvoubra ženy: Lucie Černá (Sportovní klub Badminton Český Krumlov)

Čtyřhra muži: Matěj Hubáček + Jaromír Janáček (BK Meteor Praha/Sportovní klub Badminton Český Krumlov),
Čtyřhra ženy: Lucie Krpatová + Kateřina Valentová (TJ Sokol Polabiny Pardubice)
Smíšená čtyřhra: Adam Šulc + Klára Šilhavá (SK Prosek Praha/SK Hamr Praha).

Domácí Matěj Rzeplinski postoupil do druhého kola mezi posledních 16 hráčů. Stopku mu vystavil v boji o čtvrtfinále nejvýše nasazený hráč turnaje Jan Janoščík.

„Matěj měl smůlu, že narazil ve druhém kole na pozdějšího vítěze a trojku v českém žebříčku. Věřím, že kdyby dostal jakéhokoli jiného soupeře, tak by prošel dál,“ uvedl předseda oddílu Miroslav Krauz.

Veronika Pawliková i Kateřina Kniezková vypadly ve dvouhře i čtyřhře v prvním kole.

V průběhu uplynulých let se v roli pořadatelů vystřídal řada obětavých a badmintonově zapálených jednotlivců, ale i celých rodin v několika generacích.

Pořádání takto náročného turnaje se neobejde bez nadšené a nezištné pomoci členů oddílu, podpory města Český Těšín, sponzorů a příznivců těšínského badmintonu, kterým patří poděkování.

Za uspořádání turnaje jsme dostali pochvalu od Českého badmintonového svazu.

„45. ročník Těšínského poháru - Memoriálu Standy Krauze je za námi a tyto boje nás rozhodně namlýsaly k mistrovství, které se v českobudějovické sportovní hale rozehraje již brzy. Děkujeme těšínským pořadatelům za tradičně skvělé zvládnutý turnaj!“

Miroslav Krauz
předseda oddílu badmintonu

Ozdravné pobyty pro seniory v Luhačovicích

Město Český Těšín bude i v letošním roce pořádat „Ozdravné pobyty pro seniory města Český Těšín – Luhačovice 2024“.

Pobyty se budou konat v následujících termínech:
I. termín: 12. května 2024 – 19. května 2024, II. termín: 19. května 2024 – 26. května 2024.

Místo konání: Wellness hotel POHODA, Pozlovice 203, 763 26 Luhačovice, www.pohoda-luhacovice.cz.

Maximální počet účastníků souhrnně pro oba turnusy je 90 osob. Doprovod účastníků zajistí sociální odbor Městského úřadu Český Těšín.

„Jsem moc rád, že se již od roku 2003 koná tento ozdravný pobyt, který je mezi našimi seniory velmi oblíbený. Zpětné vazby od seniorů, kteří navštívili Luhačovice v minulých letech, jsou vždy jen pozitivní,“ popisuje místostarosta Ing. Vít Slovák.

Podmínky účasti v rámci „Ozdravného pobytu pro seniory města Český Těšín – Luhačovice 2024“:

- trvalé bydliště na území města Český Těšín
- účastník ozdravného pobytu dovrší 65 a více let věku v roce 2024, při vysokém počtu přihlášených mají přednost starší senioři
- účastník je příjemcem starobního, invalidního (invalidita III. stupně), vdovského nebo vdoveckého důchodu
- ozdravný pobyt je poskytován pouze

jednou, přednostně účastníkům, kteří se v roce 2024 dožívají životního nebo manželského jubilea

• účastník uhradí příspěvek na ozdravný pobyt ve výši 2 000 korun, který se v případě neúčasti nevrací, vyjma vážných zdravotních či osobních důvodů, které účastník doloží sociálnímu odboru

• ozdravný pobyt je vyjma příspěvku ve výši 2 000 korun poskytován účastníkům zdarma (včetně dopravy)

• na poskytnutí ozdravného pobytu není právní nárok a účastníci jej absolvuji na vlastní nebezpečí.

Město Český Těšín účastníkům hradí:

- dopravu z Českého Těšína k ubytovacímu zařízení v Luhačovicích a zpět
- ubytování ve 2lůžkových pokojích s vlastním příslušenstvím, TV/SAT, WIFI, telefonem a minibarem
- stravu v rozsahu plné penze (snídaně a večeře formou bufetu, oběd – možnost výběru ze 3 jídel, případně dietní úprava)
- ozdravný program, který zahrnuje: (1x perličková koupel nebo hydromasáž se zábalem, 1x aromaterapeutická masáž zad a šíje)
- volný vstup do wellness (bazén, saunový svět, fitness)
- 7x poplatek z pobytu
- pravidelná dopolední a odpolední doprava do městského centra a zpět.

Příjem přihlášek bude probíhat od 1. března 2024 do 28. března 2024 včetně na Městském úřadu Český Těšín, odbor sociální (budova vedle kina), ul. Štefánikova 25, kanceláře č. 101, 103, 104 v přízemí budovy a 205 v prvním patře budovy. Přihlášky jsou rovněž k dispozici na webových stránkách města: www.tesin.cz.

Při podání přihlášky je nutné předložit platný občanský průkaz nebo jiný doklad totožnosti a aktuální Oznámení o výši důchodu na rok 2024.

Odbor sociální Městského úřadu v Českém Těšíně sděluje případným zájemcům o pobyt, že pro velký zájem o poskytnutí ozdravného pobytu z řad seniorů města **může být vyhověno žadatelům pouze jednou**. Opakované poskytnutí pobytu hrazeného z prostředků města není možné.

Mgr. Jana Rodáková
Vedoucí sociálního odboru

Pozvánka na Příběhy našich sousedů

Žakovské týmy z Těšínska a Havířovska již od září intenzivně pracují na projektu Příběhy našich sousedů, během kterého se vydaly hledat zajímavé příběhy ze svého okolí. Vyprávění pamětníků a pamětníků zpracují do reportáží, které budou komukoli k dispozici na webu Příběhy našich sousedů. Jako správní dokumentaristé představí žáci příběhy i veřejnosti, jelikož slavnostní tečkou projektu bude jeho společné

ukončení, které proběhne v Kulturním a společenském středisku na Střelnici 21. března 2024 od 16:00 hodin. Těšit se můžete na prezentaci devíti týmů základních škol z Českého Těšína, Havířova, Hnojníku a Bystřice nad Olší a gymnázií z Českého Těšína a Havířova. Celá akce je přístupná veřejnosti.

Mgr. Barbara Konderlová
koordinátor projektu

Poplatek za komunální odpad - jak na to?

Na základě častých dotazů občanů ohledně **variabilního symbolu** k platbě **poplatku za komunální odpad** sdělujeme, že variabilní symbol a další údaje k úhradě poplatku (číslo účtu, částka, QR kód atd.) obdrží občané e-mailem začátkem měsíce, ve kterém je poplatek splatný.

Pokud vám v roce 2023 ještě přišla složenka, je nutné nahlásit svůj e-mail nebo spojovací číslo SIPO referentkám místních poplatků:
e-mail: szemlova@tesin.cz
tel.: 553 035 237
e-mail: wachtarczykova@tesin.cz
tel.: 553 035 236.
Letos vám již složenka nepříjde.

Ti, kteří již mají nahlášený e-mail nebo platí prostřednictvím SIPO, nemusí nic opětovně hlásit.

Referentkám také nahláste, pokud si chcete změnit splatnost (jednou ročně, dvakrát ročně, čtvrtletně prostřednictvím SIPO).

Základní sazba poplatku je Obecně závaznou vyhláškou č. 8/2023 stanovena pro rok 2024 na 900 korun/osobu, snížená sazba poplatku činí 660 korun/osobu (pro občany ve věku 70 až 79 let, pro držitele průkazu ZTP a ZTP/P).

Místní poplatek za komunální odpad platí také vlastníci nemovitostí v Čes-

kém Těšíně (jako je byt, rodinný dům nebo stavba pro rodinnou rekreaci), ve kterých není přihlášen k pobytu žádná fyzická osoba. Tito vlastníci pak hradí poplatek 900 korun/rok za každou takovou nemovitost, pokud se na ně nevztahuje osvobození od poplatku.

Od 1. ledna 2022 se tato poplatková povinnost týká i právnických osob. Více informací se dozvíte na webu města.

Splatnost poplatku je roční (k 30. dubnu aktuálního roku), pololetní (k 30. dubnu

a k 31. říjnu aktuálního roku) a čtvrtletní pro občany, kteří poplatek hradí prostřednictvím SIPO.

Na roční a pololetní splatnost poplatku budou občané upozorněni zasláním e-mailu s údaji pro úhradu poplatku, pokud o tuto možnost u správce poplatku požádali. Platbu lze provést bankovním převodem, prostřednictvím platebního portálu města, v hotovosti na pokladně našeho úřadu (v měsíci, kdy je poplatek splatný).

Redakce

Tip
Podrobnější informace najdete na www.tesin.cz > záložka Nabídka témat > Finance, dotace a poplatky > Místní poplatky > Místní poplatek za komunální odpad.

Vzpomínka na paní Alžbětu Cieslarovou

Dne 12. ledna 2024 nás zasáhla smutná zpráva. Navždy nás opustila mimořádná žena a nejstarší občanka našeho města, paní Alžběta Cieslarová. Paní Cieslarová ve svém pestrém, číno-rodém životě rozdávala nejen svým žákům a přátelům moudrost, radost a životní optimismus, ale zároveň ne- jednou prokázala svou nevšední morální statečnost.

Jménem vedení města a jménem všech, kteří paní Cieslarovou znali, bychom tímto rádi vyjádřili upřímnou soustrast její rodině a blízkým.

Odpočívajte v pokoji, paní Alžběto.

Narodila se dne 26. srpna 1918 v Brně, kde prožila s rodiči a bratrem krásné mládí. Po absolvování základní a střední školy vystudovala Filozofickou fakultu na Masarykově univerzitě v Brně. Na sokolské slavnosti poznala svého budoucího manžela Jana Cieslara, který studoval VŠ stavební v Brně. Manželství uzavřeli v únoru 1940 ve Frýdku, kde bydleli během války.

Po druhé světové válce se manželé Cieslarovi odstěhovali do Českého Těšína, kde paní Alžběta pracovala jako učitelka angličtiny a němčiny na Obchodní akademii. Její manžel, Ing. Jan Cieslar, byl uznávaným stavebním inženýrem, který v Těšíně opravoval po válce nejen silnice, ale také tenisové kurty. Byl to právě on, kdo inicioval po-

stavení první zdi na trénování tenisu na těšínských kurtech. Pro své politické názory byli oba po roce 1948 komunistickým režimem pronásledováni. Manžel musel ukončit svou projekční činnost a Alžběta Cieslarová výuku na Obchodní akademii v Těšíně.

Poté krátce vyučovala cizí jazyky ve Frenštátě a v Karvině, než jí úplně zakázali činnost ve školství. Vzhledem ke znalosti cizích jazyků získala práci v Komerční bance v Karvině a později na celnici v Českém Těšíně.

Paní Cieslarová byla sportovkyní tělem i duší. Sport ji provázel celý život. Paní Alžběta byla, stejně jako její manžel, velkou milovnicí tenisu, hrála jej

od svých 13 let. Společně hráli tenis i závodně. Kromě tenisu ráda v zimě lyžovala. Když její manžel založil golfové hřiště v zámeckém parku v Šilheřovicích u Ostravy, zamilovala se také do golfu a hrála jej aktivně až do svých 82 let. Dvakrát dokonce získala titul seniorské mistryně republiky.

Až do svých 104 let bydlela sama v bytě na ulici Nádražní č. 17 v Českém Těšíně. Poslední rok života prožila v Centru sociálních služeb v Českém Těšíně. Svou životní pouť ukončila 12. ledna 2024, více než půl roku před nedožitými 106. narozeninami.

Mgr. Miloslav Vavrys, Jan Fuksa

MĚSTO ČESKÝ TĚŠÍN PODPORUJE MÍSTNÍ PODNIKATELE

Majitelé restauračních zahrádek neplatí v Českém Těšíně za nájem za zabranou plochu ani místní poplatek.

Při pořádání sportovních akcí či dětských akcí, které dostanou záštitu města (a kde je město spoluorganizátorem), město Český Těšín zajišťuje například: přechodné dopravní značení či úklid po akci, v Těšínských listech a v Těšínských minutách naše město zajistí propagaci akce.

Stánkaři mají (kromě svátku Tří bratří) zdarma nájem stánku – nebo pokud mají svůj stánek, neplatí místní poplatek.

Jste podnikatel a máte provozovnu v Českém Těšíně?
Pak nezapomeňte, že můžete 2x za rok využít v Těšínských listech osminu stránky k propagaci svých podnikatelských aktivit!

Jste taxikářem?
Pak na celém území našeho města můžete se svou taxislužbou stát na vyhrazených místech zdarma.

Jste organizátorem společenských akcí?
Naše město podporuje smysluplné akce výpůjčkami městských pozemků zdarma.

Druhé ocenění studenta Alana Popiolka

Alan Popiolek z Albrechtovy střední školy v Českém Těšíně se na sklonku roku ocitl mezi 26 nejlepšími středoškoly v kraji. Loni si také v pražském Karolinu převzal Cenu Učené společnosti České republiky za autorskou studii Lexikon zvířat ZOO Ostrava.

Knihy má 265 stran, na kterých Popiolek podrobně popisuje 428 živočišných druhů obývajících pavilony ostravské ZOO. „Již od dětství se zabývám zoologií obecně, momentálně se soustředím hlavně na kryptozoologii a paleonto-

logii. Po maturitě bych rád pokračoval ve studiu zoologie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze,“ řekl Popiolek s tím, že zájem o přírodu byl důvodem, proč si vybral právě českotěšínskou střední školu.

Mezi hejtmanstvím oceněnými jsou talentovaní sportovci, umělci nebo řemeslníci, ale také medailisté z různých soutěží.

Moravskoslezský kraj
Foto: osobní archiv Alana Popiolka

Po stopách těšínské tramvaje

Revitalizace ulice Nádražní, označení čtyř zastávek historické trasy tramvaje, informační tabule na začátku a konci tramvajové trasy, videomapping, kulínární stezka, výtvarná soutěž pro žáky Suvenýr z trasy těšínské tramvaje a propagační a interaktivní materiály. To všechno zahrnoval společný polsko-český projekt s názvem Po stopách těšínské tramvaje – rozvoj přeshraniční turistiky.

Ten vyvrcholil v pondělí 18. prosince 2023 slavnostním přestřižením pásky – otevřením historické trasy těšínské tramvaje. To vše za účasti starosty Českého Těšína Karla Kuly, starostky Cieszyna Gabriely Staszkiwicz, radních, zastupitelů a mnoha obyvatel Českého Těšína. Na slavnostním otevření historické trasy nechyběla ani kapela Silesian Dixie Band.

Po přestřižení pásky se všichni účastníci v čele s průvodkyní vydali po ulici Nádražní a Hlavní až na náměstí v Cieszyně, kde se uskutečnil první videomapping s tematikou těšínské tramvaje na budově radnice.

Následně se všichni přesunuli k budově Turistického informačního centra na ulici Hlavní v Českém Těšíně, kde se z budovy Čítárny a kavárny Avion promítal videomapping věnovaný historii těšínské tramvaje, který přijela zdokumentovat i Česká televize Ostrava.

Pomyslnou třešničkou na dortu pak bylo slavnostní představení repliky tramvaje, která se nachází v blízkosti nové budovy Přeshraničního turistického informačního centra na ulici Zamkowa.

Ing. Veronika Širc
Foto: Martin Podžorný

PROMÍTACÍ ČASY VIDEOMAPPINGU

každou středu, pátek, sobotu a neděli

Budova Turistického informačního centra na ulici Hlavní: od 19.00 hodin
Budova radnice v Cieszyně: od 18.30 a od 19.30 hodin.

Od března 2024

Budova Turistického informačního centra na ulici Hlavní: od 21.00 hodin.

Budova radnice v Cieszyně: březen - květen 2024: od 20.00 a 21.30 hodin.
červen - srpen 2024: od 21.30 hodin a 22.00 hodin.
září - říjen 2024: od 18.30 hodin a 20.00 hodin.

Ej, baby, baby v Avionu a Těšínské tramvaji

„Lidský život je plný všeho možného – smíchu, radosti, ale i smutku a starostí.“ Těmito slovy začíná hudebně-pěvecký pořad folklorního souboru Slezan s názvem Ej, baby, baby, který jste mohli vidět v kavárně Avion v prosinci loňského roku a také v jeho lednové repríze.

A stejně jako je život každého člověka plný rozličných emocí, je i život folklorního souboru spjatý s písněmi, ve kterých naši předci vyzpívávali své pocity, vše, co skrývali ve svém nitru.

Narození, první láska, škádlení, svatební veselí, ale i těžká každodenní práce a úskalí manželského života – tyto životní okamžiky se pokusily v programu zachytit zpěvačky folklorního souboru Slezan v komorních tanečních choreografiích a písních z oblasti Těšínského Slezska.

Mohlo by se zdát, že v pořadu Ej, baby, baby uvidíte a uslyšíte jen písně z repertoáru žen. Děvčatům ze Slezanu se spolu zpívá moc fajn, ale stejně jako by byl babský život neúplný bez mužských, tak i ženský pohled na život v pořadu statečně a zdatně vyvažuje gajdoš Petr Unucka a Daniel Troszok na klarinet a flétnu.

„Skutečnost, že se koncert odehrával v těsné blízkosti těšínské tramvaje, která teprve odnedávna hrdě a v plné kráse stojí na nábreží řeky Olše, inspirovala fotografa Martina Podžorného ke zvěčnění zpěvaček FS Slezan a gajdoše právě v těchto okouzlujících

kulisách. Návštěva tím symbolicky nabyla významu spojení tradice, folklóru a historie,“ popsala Magdalena Peč ze Střediska volného času Amos.

Text: Mgr. Lenka Foltýnová Glacová
Foto: Martin Podžorný

Cestou kreativní výuky cizích jazyků

Do jazykové výuky na českotěšínské Obchodní akademii vkládáme nemalé úsilí a osobní nasazení, protože dovedností každého světového jazyka se našim absolventům, nejen v jejich profesní kariéře, jistě vyplatí!

Cílem mezinárodního jazykového projektu Školy: Partneři pro budoucnost je vzbudit zájem a motivovat mladé lidi ke studiu němčiny. Za 15 let tato mezinárodní iniciativa propojila více než 2 000 škol ve 120 zemích na všech kontinentech. Obchodní akademie v Českém Těšíně je součástí této celosvětové sítě škol od samého počátku.

Německo-anglický workshop PASCH

V rámci dvoudenních projektových dnů PASCH jsme ve spolupráci s Čítárnou a kavárnou Avion absolvovali kreativní německo-anglický k workshop Země skleněných lidí, kterým nás pro-

vázal Mitch Miller, cestovatel a kreativní novinář, který každoročně prezentuje metodiku výuky cizích jazyků ve 20 zemích světa. Celé dopoledne se stalo velkou výzvou pro tvůrčí práci s německým jazykem. Ke spolupráci jsme přizvali i němčináře z českotěšínského Gymnázia Josefa Božka. Studenti pak společně vytvářeli představu vlastního fantasy-světa lidí a jejich života v něm. Pracovali zábavnou formou celé dopoledne ve skupinách se slovní zásobou, vytvářeli algoritmy slov nebo řešili rébusy.

Návštěva estonské delegace PASCH

Prostřednictvím projektu PASCH jsme v oblasti výuky německého jazyka dostali příležitost navázat kontakt a spolupracovat na projektech společně s kolegy z východní Evropy. Na tematickém literárně-výtvarném workshopu Moje vnitřní já se podílel tým studentů

Obchodní akademie Český Těšín společně s estonskou státní školou gymnaziálního typu Narva Vanallina Riigikool. V rámci ukončení společného projektu jsme měli možnost na naší škole přivítat vzácnou návštěvu – delegaci žáků a učitelů – v čele s koordinátorem estonského Projektu PASCH Andreiem Rožinovem. Naši hosté viděli nejen blízké okolí měst Cieszyn a Český Těšín, ale i prostory naší školy.

Na vzdělávacích akcích se organizačně a metodicky podílel Goethe-Institut, náš dlouholetý německý partner projektu PASCH, který aktivně propaguje znalost německého jazyka v zahraničí, přispívá k mezikulturní výměně, organizuje regionální i mezinárodní vzdělávací projekty či jazykové pobyty v Německu.

Text: Mgr. Lenka Schajerová
Obchodní akademie Český Těšín

Milan Bláha: Těšínskou tramvají mezi městy

Vystudoval průmyslovku a velkou část života se živil jako elektrikář. Nakonec ale jeho život nabral jiný směr. Ze Zlínska se přestěhoval do Českého Těšína a v souvislosti s tímto zásadním krokem ho začala zajímat i historie města. „Na rozdíl od mnoha místních, člověk, který přichází, vnímá tramvaj jako fascinující ikonu. Někdy tehdy se zrodila myšlenka na deskovou hru, která by připomínala tento významný fenomén současným i dalším generacím,“ říká v rozhovoru pro Těšínské listy padesátiletý Milan Bláha.

Napadlo by vás, tehdy ještě jako elektrikáře, že jednou vymyslíte hru, o kterou bude takový zájem?

Vůbec... Přišlo to samo s tím, jak jsem se začal zajímat o Těšín. Mám na mysli ten starý, tehdy ještě německý Teschen. V té době jsem také pátral po mých kořenech. Zjistil jsem, že jsou částečně i polské... Tehdy se vše začalo pomyslně spojovat. V roce 2019 vypukl covid, nikam se nesmělo, zmizela možnost osobního kontaktu, zavřely se na čas hranice města. Tehdy mě napadlo je znova nejen pomyslně spojit tramvajovou tratí. Tehdy se zrodila první verze hry s názvem Tramvaj 1910. Původně jsem ji navrhoval ještě s německými nápisy. Ale tohle mi naštěstí vymluvila žena. Hra je navržena pro děti 5+ tak, aby si mohla pohodlně zahrát celá rodina. Jde o jednoduchý, přitom jedinečný princip snadno pochopitelný z přiložených pravidel, na kterých se mnou spolupracovala žena Zuzana.

Jak náročné bylo dohledat všechny historické materiály, ze kterých jste čerpal při vytváření hry?

Na hodiny bych to ani nepočítal. (smích) Sbíral jsem informace z různých – hlavně českých materiálů – například z časopisu Železničář, z historických podkladů v muzeu, procházel jsem staré noviny. V roce 2011 se odkrývala deska na původním depu, kde nyní provozují tiskárnu. Viděl jsem, že tudy kdysi vjížděla tramvaj a moje představivost jela na plné obrátky.

Autor deskové a karetní hry
Milan Bláha

Kdo všechno na hře spolupracoval?

Obrázky kreslil malíř z Indonésie, který nevěděl, co to tramvaj je. Takže bylo vtipné mu to vysvětlit. Nakonec pomohla fotka první těšínské tramvaje. O konečnou grafiku a vzhled se pak postaral kamarád grafik ze Zlína. Dopilovávání a nejvíc podnětné diskuse probíhaly ale u nás doma. Spolupráce s mou ženou přinášela sice bonusy, ale zároveň vedla k mnoha třecím plochám. Já jsem snílek, žena realistka. Když jsme prodali téměř všechny hry, s úlevou si vydechla, že už bude klid.

A předpokládám, že nebyl...

Nebyl. V roce 2021, kdy byl výroční 110. rok, vyšla reedice hry Tramvaj 1910 – Závod tramvají. Původní verze hry byla vylepšena o podněty samotných hráčů, na druhé straně hracího plánu vznikla jedna zcela nová, jednoduchá hra. A následně – do třetice všeho dobrého – v roce 2023 další pokračování, a sice tentokrát karetní hra Tramcity 1910. I tady jsem chtěl propojit obě města něčím symbolickým. Ukázat bratrům Polákům, že jsme tady, že můžeme pořád hrát a tvořit společně. Jde o klasické žolíkové karty, které

lze používat k mnoha již známým hrám jako je Kanasta, Prší, Žolíky... A je zde několik karet navíc pro samostatnou karetní hru. Hra byla tvořena s myšlenkou společně tráveným časem propojovat nejen oba břehy řeky Olzy, ale také ostatní města v České republice i kdekoli na světě s podobnou tramvajovou historií.

Tuším, že jste do hry vložil i něco navíc, že?

Máte pravdu. Protože jsem nechtěl jen kopírovat dobové obrázky a fotky, každý karetní pár obsahuje originální ilustraci. Společně s již zmíněným kamarádem grafikem jsme na každé kartě, na jejím obrázku, hodiny pečlivě pracovali a diskutovali o každé jednotlivé čáře. Dnes už mohu prozradit, že jde tak trochu i o skryté symboly a rébusy. Karty ukazují nejen typy vozů a prvků, které tvořily trať, ale odkazují třeba i na konkrétní obličej člověka, který je stejně jako já velkým fanouškem tramvají. Docela by mě zajímalo, zda někdo z hráčů tento malý šalamounský kousek odhalí a obličej rozpozná...

Text a foto: Ing. Veronika Šírc

(Ne)nápadné proměny městské památkové zóny

V roce 2014 bylo historické centrum města zahrnující území mezi řekou, železniční tratí, Masarykovými sady a ulicí Střelníční prohlášeno Ministerstvem kultury ČR za Městskou památkovou zónu Český Těšín (MPZ). Výsledky zavedení plošné památkové ochrany se postupně začínají projevovat na tváři města. V některých případech jsou viditelné na první pohled, jindy se jedná o nenápadné opravy drobných prvků, které ve shonu běžných dní mohou zůstat nepovšimnuty.

Sokl bytového domu na ulici
Sokola-Tůmy 62/11 před renovací.

Sokl bytového domu na ulici
Sokola-Tůmy 62/11 po renovaci.

V tomto článku naší série necháme místo slov mluvit obrazy. Rádi bychom prezentovali výsledky letošních obnov realizovaných s přispěním dotace města z Programu města Český Těšín pro poskytování účelových dotací na zachování a obnovu vybraných historických prvků v Městské památkové zóně Český Těšín. Jednalo se zatím o nejúspěšnější ročník tohoto dotačního programu.

V srpnovém čísle Těšínských listů již byla prezentována obnova dekorativních prvků fasády bytového domu na ulici Štefánikova 134/8. Nyní byly dokončeny renovace dalších historických prvků. Jednalo se o vstupní dveře bytového domu na ulici Čapkova 9/4, vstupní dveře bytového domu na ulici Moskevská 172/13, vstupní dveře a pískovcový sokl bytového domu na ulici Sokola-Tůmy 62/11.

Celkem byla v roce 2023 poskytnuta z Programu města Český Těšín pro poskytování účelových dotací na zachování a obnovu vybraných historických prvků v Městské památkové zóně Český Těšín podpora ve výši 500 000 korun. U většiny projektů byly tyto práce z poloviny spolufinancovány z Programu, u jednoho projektu bylo

Vstupní dveře bytového domu na ulici
Sokola-Tůmy 62/11 po renovaci.

Vstupní dveře bytového domu na ulici
Sokola-Tůmy 62/11 před renovací.

bohužel možno podporu poskytnout v podstatně nižší částce – a to z důvodu vyčerpání finančních prostředků Programu.

Zastupitelstvo města Český Těšín na svém 7. zasedání dne 13. listopadu 2023 schválilo vyhlášení dotačního titulu „Program města Český Těšín pro poskytování účelových dotací na zachování a obnovu vybraných historických prvků v Městské památkové zóně Český Těšín“ pro rok 2024. Podrobnosti

a aktualizované formuláře byly zveřejněny před koncem roku 2023 na webu města.

Děkujeme všem společenstvím vlastníků za to, že se do Programu zapojila a přispěla tak k další (ne)nápadné proměně prostředí našeho krásného, ale dosud nedoceneného města.

Mgr. Miroslav Morawiec
Odbor územního rozvoje

VÝHERCE SOUTĚŽE

V minulém čísle Těšínských listů jsme vyhlásili soutěž o karetní hru Tramcity 1910. Výhercem se stal Gustav Chwístek. Srdečně gratulujeme!

Slezan o Vánocích „Rybovka se vrací“

Konec roku 2023 byl pro Pěvecký sbor Slezan Český Těšín ve znamení usilovné přípravy na nadcházející Vánoce. Po návratu z úspěšného mezinárodního festivalu pěveckých sborů ve slovinské Lublani v říjnu 2023 se sbor s nadšením vrhl na přípravu vánočního programu. Ten znamenal „oprášení“ koled, které tradičně provádí o Adventu na

českotěšínském náměstí, ale hlavně opětovné nastudování České mše vánoční Jakuba Jana Ryby. Tuto mši sbor 25 let prováděl pod vedením sbormistra P. Jonszty v kostele Na Rozvoji v Českém Těšíně, ale i v Havířově či Těrlícku. Poslední produkce tohoto díla se za účasti PS Slezan uskutečnila v roce 2017 a poté nastala pauza v interpretaci této oblíbené vánoční skladby.

Díky současné sbormistryni K. Kurníkové a nadšencům Folklorního sboru Slezan vznikl projekt, jehož výsledek ocenili 22. prosince posluchači v kostele Na Rozvoji v Českém Těšíně. Do čela orchestru složeného z učitelů a přátel ZUŠ P. Kalety se postavil primáš cimbálové muziky Slezan T. Treichel. Sólo zpívali členové opery Slezského Divadla v Opavě Z. Krajíček, M. Juchelka, Z. Kotková a sbormistryně Slezanu Kamila Kurníková.

Prání všech členů sboru a široké veřejnosti se letos konečně splnilo a koste-

lem se rozezněl starodávný pastýřský příběh, který byl na závěr odměněn nadšeným potleskem vestoje.

Druhé provedení této mše se uskutečnilo 28. prosince 2023 ve farním kostele Božského srdce Páně v Novém Bohumíně. Zcela přeplněný kostel naslouchal tónům této české vánoční klasiky. PS Slezan doprovázel orchestr profesionálních hudebníků, pedagogů a žáků ZUŠ, sóla zpívali M. Gurbaľová, M. Jägerová, T. Badura a M. Gurbaľ – členové opery ND Moravskoslezského Ostrava, dirigoval M. Voda. Část mše si zazpívaly se Slezanem i děti bohumínské ZUŠ.

Tak se tradice uvedení tohoto českého symbolu Vánoc k nám opět vrátila a lze jen doufat, že bude v dalších letech pokračovat. Pěvecký sbor Slezan Český Těšín bude k jeho provedení vždy připraven a na rok 2024 má bohaté plány.

Jana Czerníková

LYDIE má nový výťah!

Středisko LYDIE Český Těšín se od konce roku 2023 pyšní novým výťahem. Po několika letech boje se starým nevyhovujícím výťahem v budově byl v roce 2022 podpořen projekt Moravskoslezského kraje na přístavbu výťahu finanční částkou 1 000 000 korun. Realizátorem stavby se staly VÝTAHY – ELEKTRO ŽIŽKA.

Od konce listopadu máme krásný nový výťah, který nenahrazuje starý, ale je přístavěný ze strany zahrady k budově. Výťah svou velikostí vyhovuje všem typům invalidních vozíků a ještě k tomu má bonus, že se otevírá ze dvou stran.

Zajišťuje pro naše klienty bezpečnou přepravu v objektu. Přístavbou výťahu se zvýšila kvalita v poskytování sociálních služeb pro klienty a jejich rodinné příslušníky.

Tímto chceme z celého srdce poděkovat všem sponzorům a dárcům, bez kterých bychom těžko realizovali stavbu. Rovněž velký dík patří Moravskoslezskému kraji za finanční podporu. Také děkujeme samotnému realizátorovi za výstavbu a za časové dodržení stavby.

Jana Kadlubcová
vedoucí střediska Slezská diakonie

PODĚKOVÁNÍ OD AUTOŠKOL

Na konci roku lidé často rekapituluji – ať už v osobním či pracovním životě. „V době, kdy umíme spíše kritizovat a nadávat, se objeví situace, kdy si uvědomíte, že jsou lidé ve vašem pracovním prostředí, kteří dělají svou práci poctivě a s nadhledem, mají příkladné chování, znalosti, jsou vždy nápomocní... A přesně takto je to na Odboru živnostenském a dopravy v Českém Těšíně – obzvláště je potřeba pochválit i zkušební komisaře,“ říká jeden z majitelů českotěšínské autoškoly. Děkujeme za pochvalu, která dotčený odbor velmi potěšila.

Středisko volného času Amos slaví 75 let

V letošním roce Středisko volného času Amos slaví významné jubileum 75 let od založení. Je to dobrá příležitost k bilancování a vzpomínání a historie je to, co nás provází po několik generací. Chceme, aby náš domeček byl místem s aktivním, moderním, otevřeným a bezpečným prostředím pro naše děti a rodiče.

Krátký náhled do historie... Dne 7. listopadu 1949 byl otevřen Dům pionýrů a mládeže jako druhý v republice. Nejříve sloužil místním dětem, ale v pozdějších letech, kdy se rozrůstaly činnosti i na venkovských školách, se stal tehdejší volnočasový dům okresním metodickým střediskem.

Pracovníci jednotlivých oddělení – programového, technického, přírodovědného, estetického, turistického, sportovního a metodického – pořádali soutěže, hry a kvízy pro děti školního věku.

Během těch let se mnohé změnilo. Organizace prošla mnohými reorganizacemi – měnili se zřizovatelé, zaměstnanci, prostory, ale i klienti a zájmy dětí. V roce 2017 se DDM přestěhoval na ulici Frýdeckou a zároveň se přejmenoval na SVČ Amos.

Jsme příspěvkovou organizací města a moderním školským zařízením podílejícím se velkou mírou na výchově a vzdělávání dětí a mládeže, ale záro-

veň se jako středisko pro volný čas věnujeme naplňování a využívání volného času pro širokou veřejnost.

Organizace volného času potřebuje citlivé pedagogy, odborníky, dobrý plán, řadu lákavých aktivit a trendů, ve kterých si dítě nebo dospělý najde to, co je pro něj přitažlivé. V takovém případě se z volného času stane čas, který obohacuje, naplňuje a rozvíjí, není zbytečně promarněný a všechny vynaložené prostředky jsou investicí do budoucího života dítěte.

V současné době v našem středisku pracuje 20 stálých pracovníků, kteří zabezpečují činnost po stránce pedagogické, organizační, technické a vytváří servis pro více jak 130 externích

pracovníků. Bez jejich pomoci a nadšení bychom rozhodně nemohli každoročně připravovat širokou nabídku volnočasových aktivit, kterými jsou zájmové útvary, akce, workshopy, tábory, soustředění, soutěže a další. Jsme zapojeni do lokálních, krajských, státních a přeshraničních projektů, díky kterým zlepšujeme prostředí a obohacujeme zázemí pro naši činnost.

Přejeme všem plné uspokojení ze zájmové činnosti, mnoho dobrých nápadů a věříme, že náš „domeček“ bude mít i do dalších let své místo v naší společnosti a bude otevřen široké veřejnosti.

Text: Mgr. Eva Juricová
Ředitelka SVČ Amos
Foto: Martin Podžorný

Kluby seniorů se těší na viděnou

Kluby seniorů pokračují ve své činnosti i v roce 2024.

Přejeme vám všem pevné zdraví, spokojenost a hodně životního elánu. Za finanční podporu a spolupráci děkujeme městu Český Těšín, Centru sociálních služeb v Českém Těšíně a Křesťanskému sboru v Českém Těšíně, Slezská 874, část Mojská, který poskytl prostory pro setkávání klubů.

Text a foto:
Mgr. Zuzana Kaczmarczyková
koordinátorka

Lyžařka Sara Folwarczna: Letošní předsevzetí? Neustále na sobě pracovat

Na rozhovoru jsme ji zastihli v Polsku, kde je svými spolužáky z polské základní školy na lyžařském výcviku. Týden předtím byla na soustředění v Rakousku. A po příjezdu z lyžáku se opět vrací do Rakouska. Tentokrát na slavný Hahnenkamm race v Kitzbühelu, kde bude čtrnáctiletá Sara Folwarczna z Českého Těšína soutěžit ve slalomu.

bojí, ale ve sportovní kariéře mě podporuje.

Kolik času týdně sportu věnujete?

Sportuji každý den. Kromě lyžování dělám závodně i atletiku. Chodím na vzpírání... Někdy mám tréninky i dvakrát denně.

Dá se to skloubit se školou? Máte individuální plán?

Ano, mám. Někdy něco nestíhám, ale tím, že jsem v deváté třídě a chystám se na přijímačky na polské gymnázium v Českém Těšíně, donutím se učit i na závodech. Udělat letos přijímačky, to je moje priorita.

Dala jste si na začátku roku nějaká předsevzetí?

Předsevzetí ne, ale spíše cíle. Pokusit se o titul v Kitzbühelu, kvalifikovat se na různé závody... A pořad na sobě pracovat a zlepšovat se.

Držíme palce!

Text: Ing. Veronika Širc
Foto: Josef Štěpán

Vzpomenete si, kdy jste poprvé stála na lyžích?

Ano, bylo mi 2,5 let. A bylo to u nás za barákem v Dolním Žukově.

Jak se těšíte na závod, který vás čeká?

Moc. Přijedu v pondělí, v úterý je trénink a asi ve středu budou samotné závody. A možná budu zůstat i na Světový pohár, abych viděla ty největší

hvězdy... Samozřejmě před závodem bude i stres, je to velký závod, budou velké soupeřky... Bude to hodně adrenalinové, ale moc se těším.

Rakouský Hahnenkamm je známý jako nejtěžší závod světa, jehož součástí je i soutěž žáků ve slalomu. Nebojí se o vás tatínek, který je lékařem? Víte, že to ani nevím? (smích) Asi se

Do Českého Těšína se sjedou sportovci na Olympiádu dětí a mládeže

Naše město příští rok přivítá sportovní naděje krasobruslení, nebudou chybět ani televizní štáby, sportovní reportéři a fanoušci.

„Pro Český Těšín to bude skvělé promo. A pro fanoušky možnost pozorovat budoucí legendy českého sportu. Před 10 lety jsme díky významné evropské dotaci ve výši 54,5 milionu korun postavili zimní stadion s přístavbou pro

míčové hry. Tato investice slouží stále nejen občanům a sportovním oddílům, ale umožnila rozvoj hokeje a krasobruslení. Jen díky tomuto zázemí je tak možné pořádání významných sportovních akcí a turnajů. Olympiáda dětí a mládeže 2025 je třešnickou na dorotu,“ říká bývalý místostarosta a dnešní náměstek hejtmána pro školství a sport Stanislav Folwarczny.

Kromě krasobruslení u nás ve městě se uskuteční lyžařské a snowboardové závody v Beskydech. Sportovní lezení a tanec budou moci fanoušci sledovat v Dolní oblasti Vítkovic, hokejová utkání pak v Polárce ve Frýdku-Místku a v třinecké Werk Aréně. Tam se také fanoušci mohou těšit na slavnostní zahájení 26. ledna 2025.

Moravskoslezský kraj

Předvánoční setkání v KaSS „Střelnice“

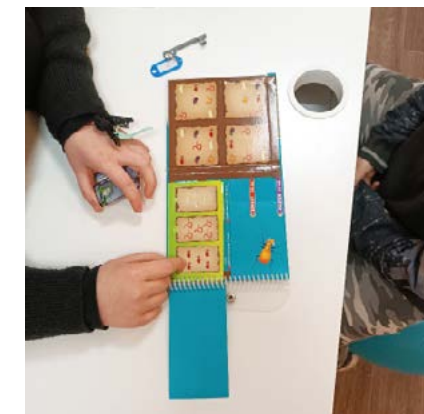
Sociální odbor Městského úřadu Český Těšín uspořádal dne 6. prosince 2023 adventní setkání v prostorách Kulturního a společenského střediska. Setkání se zúčastnili pracovníci oddělení sociálních věcí, klienti a zástupci některých sociálních služeb, se kterými město spolupracuje. Na programu setkání bylo úvodní slovo vedoucí odboru Mgr. Jany Rodákové, prezentace přítomných sociálních služeb a výrobků klientů, které vytvořili v terapeutických dílnách a ve svých domovech. Společné setkání mělo slavnostní a sváteční atmosféru a přineslo radost všem účastníkům.

Mgr. Jana Rodáková
vedoucí sociálního odboru

Vánoční olympiáda

Dne 21. prosince 2023 proběhla v budově Charitního střediska Maják Vánoční olympiáda podporovaná městem Český Těšín. Město Český Těšín z prostředků na Sociální prevenci uvolnilo částku 5 000 korun. Finance byly využity na nákup dárků pro děti na Vánoční olympiádu. Akce se zúčastnil také protidrogový koordinátor městského úřadu.

Mgr. Jana Rodáková
vedoucí sociálního odboru

Úspěchy tanečního páru Báry a Tobiasse

Barbora Prokopová a Tobias Ottner se tanci věnují už od útlého dětství. Společně začali tančit v roce 2020 a věnují se především latinskoamerickým tancům.

Jejich domovským klubem se stal TK Trend Ostrava, kde se připravují pod vedením George Eduarda Sutu a také zahraničních trenérů. Na svém prvním společném mistrovství ČR v roce 2021 obsadili 3. místo v kategorii Junior II a vybojovali si tak místo v národním reprezentačním týmu ČR. Toto umístění zopakovali i v následujícím roce. Od roku 2022 se začali pravidelně umísťovat

na stupních vítězů na mezinárodních tanečních soutěžích.

Na svém prvním mistrovství ČR ve vyšší věkové kategorii Mládež obsadili v roce 2023 9. místo. Díky výborným výsledkům na tanečních soutěžích doma i v zahraničí během roku 2023 se začátkem ledna 2024 stali členy národní reprezentace také v kategorii Mládež a nyní se intenzivně připravují na mistrovství ČR, které se v únoru koná v pražské Lucerně. Cílem je dostat se na stupně vítězů.

Text: JUDr. Miroslava Ježoviczová
Foto: Jiří Kuhn

Kontešinec zahájil oslavy 100. výročí

Základní a mateřská škola Kontešinec oslaví ve školním roce 2023/24 100. výročí svého vzniku. U této příležitosti naplánovalo vedení školy ve spolupráci s organizací Rodina a Škola řadu kulturních a společenských akcí, které vyvrcholí slavnostní akademií na konci měsíce dubna 2024.

Prvním viditelným počinem byla příprava, organizace a zajištění vystoupení slavného českého herce Jaromíra

Hanzlíka s jeho pořadem Úsměvy Jaromíra Hanzlíka.

Děti pracují v rámci volitelného předmětu Mediální seminář na projektu Po stopách českotěšínských rodáků. Pátrání v archivech a muzejních sbírkách o osudech rodiny Hanzlíků se žáci věnovali od počátku školního roku.

Během slavnostního večera vystoupili na představení s krátkým programem a předali panu Hanzlíkovi fotoknihu o působení jeho tatínka v Českém Těšíně a o okolnostech Jaromírova narození v našem městě. Od auditoria s 320 platícími diváky sklidili zasloužený potlesk.

Poděkování si ale zaslouží také Pavlína Badurová a Lenka Ježová Bichlerová z Muzea Těšínska, Karin Dziadek

z Těšínského divadla, Lenka Stolaříková ze Státního okresního archivu v Karviné, Oldřich Kamrádek a Milan Čierny. Ti všichni byli nápomocní radou či zpřístupněním materiálů.

Druhá akce pořádaná Kontešincem proběhla 22. listopadu v kině Central, kam jsme pozvali žáky ostatních českotěšínských škol, aby se v rámci Měsíce filmu na školách zúčastnili projekce filmu – Invaze 1968. Ruský pohled. Následovala beseda s pamětníkem těchto událostí, režisérem České televize panem Jindřichem Procházkou.

V roce 2024 nás čekají další akce, o kterých vás budeme průběžně informovat na stránkách Těšínských listů, ale především na školním kanálu YouTube.

**Žáci Mediálního semináře
ZŠ Kontešinec**

Novinky ze ZŠ Český Těšín Kontešinec

Žáci 6. ročníků celý listopad tvrdě pracovali v aplikaci Filip, která se zaměřuje na finanční a digitální gramotnost. Soutěž vyhrála ta škola, která získala nejvíce bodů a zároveň byla nejrychlejší. Letos se poštěstilo nám. Vyhráli jsme krajské kolo Filipova poháru, a postupujeme tak do celostátního kola, které se bude konat 29. ledna 2024 v České národní bance v Praze. Žáci, kteří získali nejvyšší možný počet bodů a zároveň byli nejrychlejší, jsou Sofie Křišťáková a Šimon Chroboček z 6. A, Šimon Wantulok, Jiří Vaněk a Daniel Hlawiczka z 6. B.

V prvním týdnu jsme se zapojili do Maratonu psaní dopisů mezinárodní organizace Amnesty International, která se snaží zlepšit dodržování základních lidských práv ve světě. Žáci 6. A během celého týdne provázeli své spolužáky z 2. stupně vybranými příběhy a nabídli jim možnost podpořit akci skrze svůj podpisový stánek.

V pátek 8. prosince se pak vydali do ulic města Český Těšín, aby se pokusili oslovit také veřejnost. Akce byla úspěšná a žákům se v terénu podařilo

lo nasbírat celkem 156 podpisů, a tak bude úžasných 486 dopisů putovat po celém světě.

V předvánočním čase jsme za finanční podpory města Český Těšín vycestovali na východ Slovenska, do daleké Rožňavy, kde se v místním kostele konal tradiční adventní koncert. Náš školní pěvecký sbor žáků druhého stupně měl tu čest zúčastnit se tohoto výjimečného kulturního setkání pod vedením skvělého hudebníka – pana učitele Leszka Kalety.

Společně s námi zazpívaly sbory ze sousedního polského Těšína, krásné Budapešti a samozřejmě i místní Rožňavy. Adventní koncert byl plný vánočních melodií a poselství radosti. Vystoupení našeho sboru nebylo pouze hudebním zážitkem pro návštěvníky, ale také příležitostí k seznámení se s hudebními tradicemi jiných zemí a bylo pro nás velmi inspirativní.

Jak je u nás před vánočními prázdninami zvykem, žáci 2. stupně se nepotkali ve škole jako spolužáci, ale jako soupeři ve sportovní hale. Tam celé dopoledne

proti sobě hráli florbal a badminton. Do sportování se zapojilo asi 60 žáků, ostatní ve škole hráli deskové hry nebo fandili svým spolužákům. Děkujeme městu Český Těšín, že jsme mohli využít sportovní halu a sportovně si užít předvánoční čas.

**Mgr. Kateřina Wantulok
ZŠ Český Těšín Kontešinec**

Po stopách ptačích krmítek z Pod Zvonku

Děti ze školní družiny z Pod Zvonku se v rámci projektu Po stopách ptačích krmítek seznamují se způsobem života nestěhovavých ptáků. Tématu se věnují v jednotlivých odděleních, na besedách v knihovně či s ornitologem, pozorují ptáky v okolí školy a v parku, učí se je rozlišovat podle vzhledu i podle hlasu, pátrají v encyklopediích a na internetu proč, kdy a čím ptáky dokrmovat, čtou si příběhy o ptáčcích. Získávají povědomí o tom, že ptáci jsou důležitou součástí přírody a že pomáhají regulovat počet hmyzu. Také si uvědomují, že v zimě je pro ptáky obtížné najít potravu, a proto je dobré je přikrmovat. Vyvrcholením projektu

je výroba krmítek z různého materiálu a jejich rozmístění po městě Český Těšín. Všechna krmítka jsou označena pořadovým číslem a nápisem: Toto krmítko vyrobily děti ze školní družiny ZŠ a MŠ Pod Zvonkem. Krmítka v okolí naší školy budou děti pozorovat celou zimu, budou doplňovat krmení a zaznamenávat, které ptáčky jejich krmítko přilákalo. Krmítka v parku Adama Sikory čekají na doplnění třeba zrovna vámi. Celý projekt je součástí environmentální výchovy na naší škole, jejímž prostřednictvím v dětech podporujeme lásku a úctu k přírodě i odpovědnost za její ochranu.

Mgr. Zuzana Fúriková

Spolupráce dětí ze ZŠ Hrabina a Dětského domova Havířov

Naše ZŠ Hrabina Český Těšín spolupracuje již druhým rokem s Dětským domovem v Havířově. Těší nás, že můžeme organizovat společné aktivity, při kterých se naši žáci mají možnost setkávat a vzájemně se poznat s dětmi z Havířova.

V loňském školním roce děti společně sportovaly na stanovištích v naší tělocvičně, soutěžily o Putovní pohár ve vybíjené a společně s rodiči jsme vyrazili na společný výlet na Filipku do Beskyd.

V letošním školním roce jsme dostali milé pozvání do Havířova. Čekal nás bohatý program – výtvarné aktivity, společné opékání a hry na zahradě. My jsme u nás ve škole zase zorganizovali sobotní soutěž o Piškvorkového šampiona, kde všechny zúčastněné děti

s velkým nasazením bojovaly o nejlepší umístění.

Je velmi inspirující, jak si děti postupně nacházejí k sobě cestu a dokážou se těšit na vzájemná setkání. To je pro nás všechny dospělé, kteří připravujeme

pro děti společné aktivity, hnacím motorem, který nás pohání k dalším nápadům a jejich realizaci. Největší odměnou je pro nás vždy skvělá atmosféra a spokojenost zúčastněných dětí.

**Mgr. Madeleine Polášková
učitelka**

Scholl friendly: zlato a stříbro pro Český Těšín!

Albrechtova střední škola vybojovala stříbro v soutěži Scholl friendly, a to za širší spolupráci s firmami ve všech oblastech, ve kterých své žáky vzdělává. V kategorii středních firem do 900 zaměstnanců zvítězila českotěšínská tiskárna FINIDR za dlouholetou spolupráci se středními školami a komplexnost. Gratulujeme!

Budoucí zdravotníci a péče o duševní zdraví

Natálka, Amálka, Dominik a Adam. Čtyři studenti zdravotnické školy AGEL Český Těšín. Co mají společného? Chodí do druhého ročníku, mají chuť pomáhat a třeba nás jednou budou ošetřovat právě v Českém Těšíně.

V našem třetím dílu jsme se jich zeptali – vzhledem k tragické události před Vánoci v Praze či střelbě ve Fakultní nemocnici Ostrava v roce 2019, jak tyto události jako budoucí zdravotníci dokázali vstřebat? A v souvislosti s praxemi, které mají v místní nemocnici – přemýšleli někdy nad tím, že by je mohl někdo z pacientů napadnout? A jak dbají o své duševní zdraví?

Amálie Branná, Bystřice

Střelba v Praze? To bylo šílené. Jde mi mráz po zádech, jen když na to pomyslím. Je hrozné, že má někdo v hlavě takový nepořádek, že udělá tohle. Mrzí mě i to, že se to stalo před Vánoci. Rodiče, přátelé si to takhle vždy připomenou. Svátky museli mít hrozné. Já tam naštěstí nikoho neměla, ale i tak soucítím s ostatními. Tahle škola byla taková, že si všichni řekli s údivem: „Ty jo, ty chodíš na Filozofickou fakultu UK!“ Ted, když tohle někdo řekne, už je to šokující.

Jestli se bojím, že by mě napadl někdy pacient? Ani ne. Myslím, že tady v nemocnici jsou spíše starší lidé, nemám důvod se bát. Všichni jsou tu hodní, pocit strachu mi ještě nikdo nedal.

O své duševní zdraví se snažím starat tak, že se moc nestresuji, snažím se vše brát v klidu. Taky nesmí chybět dostatek pohybu. A spím alespoň sedm hodin. ■

Adam Mikeska, Oldřichovice

Myslím si, že je to velká tragédie. Je mi moc líto těch mrtvých, zraněných i jejich rodin. To bych nechtěl prožít, co ti studenti... Utíkat před střelbou. To nikdo nečeká, že jejich spolužák začne střílet. Ale myslím, že od mých spolužáků nic takového nehrozí, my se o lidi staráme a chceme jim zlepšit život. O střelbě v Ostravě moc nevím, byl jsem menší. Jen si pamatuji, že moje sestra byla tehdy u doktorky, naštěstí o den dříve. Povídala si o tom s rodiči a byla rozzlobená, co ten člověk provedl nevinným lidem. Byl jsem tehdy moc rád, že se jí nic nestalo. Brzy jsem na to přestal myslet. Tuhle střelbu v Praze a záběry v televizi ale nikdy nezapomenou...

Co se týče duševního zdraví, rád hraji stolní tenis, v zimě lyžuji a v létě plavu. Snažím se také omezovat dobu strávenou na mobilu a počítači. Raději se s kamarády potkám někde ve městě nebo jedeme na výlet. ■

Dominik Hermann, Návší

O tom, co se stalo před lety v Ostravě, jsem neslyšel. Dozvěděl jsem se o tom v rámci této ankety poprvé. O incidentu v Praze jsme se bavili jako třída přes třídní instagramovou skupinu. Celkově jsme na to měli všichni stejný názor – že to ten člověk neměl mentálně v pořádku.

Natálie Filipczykova, Český Těšín

Ve škole jsme si o té tragické předvánoční události povídali se spolužáky i s třídní učitelkou. Všichni jsme se shodli, že je to velmi nepříjemná situace. Rodiny mrtvých musely přes vánoční svátky velmi trpět. Je mi hrozné líto, že k něčemu takovému došlo a že se mezi lidmi najde někdo, kdo to nemá v hlavě v pořádku a dokáže udělat takovou hroznou věc. Je mi líto žáků, kteří se musí denně vracet do školy, kde se stala tahle tragédie a každý den si to musí připomínat. Na takový zážitek se zapomenout nedá.

Nebojím se, že by mě někdo mohl v nemocnici napadnout, vím, že se mohou takové věci stát, ale myslím si, že doktor i sestry pacienty znají a na takové věci si dávají pozor.

O své duševní zdraví se snažím starat co nejvíce. Občas mám kvůli škole hodně stresu, ale díky koníčkům, které mám, se dokážu skvěle odreagovat. Myslím, že o své duševní zdraví dbám dobře. ■

Ohledně mého duševního zdraví – o tom nerad mluvím. Ale shrnu to tak, že se nejraději se vším vypořádávám sám. To mě dělá silnějším. ■

Text a foto: Ing. Veronika Šírc

Dvanáctý BLEŠÁK předčil očekávání

Tradiční akci Blešák, kterou každoročně pořádá Gymnázium Josefa Božka v Českém Těšíně, už mnozí z nás vnímají jako jakousi součást Vánoc.

Již podvanácté se studenti Gymnázia Josefa Božka v Českém Těšíně rozhodli formou vánočního jarmarku podpořit ty, kteří to potřebují ze všeho nejvíce. Výtěžek darovali HAIMĚ, nejděle fungující organizaci v ČR, která se zaměřuje na pomoc dětem s hematologickými onemocněními.

Každý rok žáci školy chystají akci, na které se mohou dobře najíst dobrot vyrobených spolužáky, vypít si kávu nebo čaj, zakoupit maličkosti pro sebe či své blízké a zúčastnit se spousty soutěží a akcí.

Letos vše klaplo na jedničku s hvězdičkou, žáci napekli zákusky i slané dobrotky, zajistili sponzorské dary, vařili kafe, horkou čokoládu a vánoční (samozřejmě

mě nealkoholický) punč a po roce opět zorganizovali dopoledne plné pohody, smíchu a dobré nálady. Letošním hitem byl studenty dělaný kebab a waffle, čepovaná kofola a malinovka, ale i popcorn a pizza byly vítaným artiklem.

Výsledek našeho vánočního BLEŠÁKU je ohromující. Na nemocné děti se vybralo 86 909 korun.

Děkujeme všem, kteří přispěli. Udělali tak obrovskou radost nejen samotným dětem ve Fakultní nemocnici Ostrava,

ale i dokázali, že pomáhat se dá vždy a za všech okolností.

Text: Mgr. Kateřina Bernatíková, třídy 3. A a Oktáva, organizátoři akce
Foto: Ing. Veronika Šírc

Úspěch v česko-slovenském finále dějepisné soutěže

Ve čtvrtek 23. listopadu 2023 se v aule Ekonomické fakulty Západočeské univerzity v Chebu sešli finalisté XXXI. ročníku Dějepisné soutěže gymnázií České republiky a Slovenské republiky, aby poměřili síly ve svých znalostech. Tématem letošního klání byla Evropa v letech 1945–1975 aneb Od Postupimi k Helsinkám. Soutěžní družstva zde měla předvést nejen své znalosti z historie, politiky, diplomacie a ekonomiky, ale také z oblasti vědy, kultury a sportu.

Do soutěže se původně přihlásilo 309 tříčlenných týmů z gymnázií obou států, které se počátkem dubna letošního roku pokusily probjovat do chebského finále. Náš tým – ve složení Ondřej Švéda (3. A), Lucie Struminská a Vojtěch Nesvadba (oba Sexta A) – si účast v celostátním finále zajistil hladce, když v krajském kole vystoupal na

bronzovou příčku a nechal za sebou 16 soupeřů.

Celkově se do Chebu nominovalo 75 družstev, naši s počtem získaných bodů v krajském kole postupovali na 19. pozici, kterou chtěli uhájit. Finálová soutěž však byla mnohem náročnější, probíhala formou čtyř kol od deváté hodiny ranní do půl třetí odpoledne.

Nervozita po každém kole stoupala, ale naši si zachovali chladnou hlavu, což se jim vyplatilo. Nikdo z nich nečekal, že se jim nakonec podaří dosáhnout vyšší mety, než si předsevzali. Probojovali se do TOP 10 nejlepších. Radost byla velká! Výsledné 10. místo je o to cennější, že o celkovém pořadí rozhodovaly vyložené jednotky bodů.

Naším studentům patří velké poděkování a uznání za čas, elán a zájem, kte-

rý věnovali náročné přípravě. Děkujeme za celkovou perfektní reprezentaci školy i města Český Těšín.

Mgr. Václav Labaj
Gymnázium Josefa Božka

Dva výjezdy žáků polygrafie do Berlína

Již několik let jezdí žáci oboru polygrafie na dvoutýdenní praxi do německého Berlína. Díky naší partnerské škole v Berlíně mají tito žáci během dvou týdnů možnost vytvořit polygrafický výrobek a další polygrafické produkty od začátku do konce.

Pracují v cizím prostředí, aktivně používají cizí jazyk, pohybují se v prostředí jiné kultury a jsou odkázáni sami na sebe. Program Erasmus plus umožňuje vyslat na tuto jedinečnou zkušenost také doprovodnou osobu, která pomůže řešit složité a nenadálé situace nebo jakékoli problémy, které se během pobytu mohou vyskytnout.

Naše škola vysílá jako doprovodné osoby učitele odborných předmětů, kteří jsou jazykově vybaveni, a hlavně dohlíží na kvalitu výrobků, které žáci tvoří. Partnerská škola nám vždy umožní použít jejich odborné učebny, které jsou vybaveny drahými profesionálními polygrafickými stroji, které žáci při své práci používají.

Během listopadu 2023 jsme vyslali dvě skupiny, které vytvořily profesionální a velice povedené polygrafické výrobky. Žáci si tuto praxi velice užili. Naučili se mnoho nových technologických postupů, pracovali na PC v německém

jazyce, komunikovali s místními učiteli i žáky partnerské školy v anglickém jazyce a v Berlíně viděli hodně zajímavých míst od galerie přes parlament či ZOO.

Jsme za tuto příležitost programu Erasmus plus nesmírně vděční a jsme také vděční škole v Berlíně, která nás hostí již bezmála 8 let. Pevně věříme, že tato spolupráce bude dále pokračovat.

V tomto školním roce díky tomuto programu ještě vyšleme do zahraničí

dva pedagogy na jazykové kurzy anglického jazyka, dále jednu nebo dvě učitelky na aktivitu „job-shadowing“ a ještě několik studentů agropodnikání vycestuje do Maďarska na praxi do budapeštské ZOO.

Text a foto:
Mgr. Gabriela Tramplerová
Ing. Alice Flachbartová
koordinátorky programu Erasmus plus, Albrechtova střední škola, Český Těšín

Tip

Co všechno žáci zažili, si můžete přečíst po načtení QR kódu.

Simona Bystroňová zvítězila v soutěži o nejlepší logo

Moravskoslezský kraj vyhlásil soutěž o logo a maskota v rámci XI. zimní olympiády dětí a mládeže. Tyto hry odstartují 26. ledna 2025.

Komise ze zaslaných 179 návrhů vybrala logo navržené Simonou Bystroňovou, studentkou 3. ročníku Albrechtovy střední školy.

„Zaujalo nás kreativní uchopení tématu, tedy zimní olympiády v Beskydech. Vítězné logo využívá symbol nejvyššího vrcholu Moravskoslezských Beskyd, siluetu vysílače na Lysé hoře, který autorka znázornila v barvách olympijských kruhů,“ uvedl náměstek hejtmana Stanislav Folwarczny.

Simona Bystroňová navštěvuje vzdělávací program Designer v reklamě, který

je součástí oboru Aranžér. Podle ředitelky školy Pavla Cieslara jde o vyhledávaný studijní obor.

„Vítězné logo Simony vzniklo v rámci odborného výcviku. Studenty zapojíme do různých odborných soutěží, jsou pro ně inspirací a výzvou. V letošním školním roce jsme například získali druhé místo v největší národní soutěži AR junior v disciplíně plakát, v předešlém roce pak první místo v disciplíně výkladní skříň,“ uvedla odborná pedagožka školy Martina Damková.

Text a foto: Moravskoslezský kraj

Mezinárodní turnaj ve stolním tenise

Čas utekl jako voda a další ročník mezinárodního amatérského turnaje ve stolním tenise máme za sebou! Tato tradiční soutěž pro veřejnost se letos odehrála 9. – 10. prosince opět v naší sportovní hale v Českém Těšíně, které se zúčastnily snad všechny věkové kategorie.

Přijeli k nám sportovci ze Slovenska, Polska a Česka. Zavítali k nám dospělí i děti. Ti všichni smysluplně vyplnili svůj volný čas trochou soutěživosti.

První hrací den nastoupili neregistrovaní hráči ve třech kategoriích: muži, ženy a mládež do 15 let.

Mužskou kategorii ovládl Jaromír Biálek, na druhém místě skončil Michal Bláha, třetí místo vybojoval Adam Mikeska.

Ženskou kategorii ovládla Dagmar Bitarovská, na druhém místě skončila Božena Chmielniak, na třetím místě skončila Gosia Rucka.

V kategorii mládež do 15 let skončil na prvním místě Radek Fildán, na druhém

místě skončil Adam Lanc a konečnou třetí příčku obsadil Dominik Schon.

Druhý hrací den pro změnu nastoupili již profesionální hráči. Ve dvouhře na prvním místě skončil Aleš Rusnák, druhé místo obsadil Krzysztof Martinek a na konečném třetím místě skončil Michal Moravec.

Čtyřhra dopadla v následujícím pořadí: první místo František Chaloupka – Filip Válek, druhé místo Matyáš Nevedla – Marek Záškodný, třetí místo Tadeáš Zíka – Michal Moravec.

Tímto bychom chtěli poděkovat především Jakubu Urbanczykovi, oddílu Slavoj Český Těšín, Středisku volného času Amos za vypůjčení stolů a pomoc při organizaci.

Věříme, že se vám tento ročník líbil a že ty následující se ponesou stále v příjemném a zejména sportovním duchu. Doufáme, že se k nám rádi budete vracet a parádně si zasoutěžíte! Těšíme se na vás!

Text a foto: Daniel Podaný
Správa účelových zařízení

Sportovní dopoledne plné her a soutěží

Jednou z činností sportovního úseku Správy účelových zařízení je realizace projektu „Sportovní dopoledne“. Cílem tohoto projektu je rozvoj pohybových schopností nejmladší generace, a to formou pohybových her a soutěží.

Projektu se zúčastnily tyto subjekty:

- Základní škola Hrabina, Pod Zvonek, Masarykova, s polským jazykem vyučovacím Svibice
- Mateřská škola Akátová, Masarykovy sady, Koňákov a Mosty, Hrabinská, Smetanova a Dukelská, Frýdecká a Horní Žukov, s polským jazykem (Akátová, Moskevská, Hrabinská, Svibice)
- ŠD Komenského
- Slezská Diakonie

Družiny, mateřské a základní školy navštěvují dle schváleného harmonogramu sportoviště na ulici Frýdecké nebo

sportovní halu. Správa účelových zařízení připravuje program jednotlivých sportovních jednotek, zajišťuje trenéry a v neposlední řadě svoz dětí ze vzdálenějších MŠ a ZŠ.

V roce 2023 proběhlo od podzimu celkem 69 jednotek, které měly kladný ohlas ze strany dětí i pedagogického dozoru. Vrcholem projektu byl fotbalový turnaj druháčků a třetáčků ve sportovní hale.

Odměnou pro zúčastněné bylo vystoupení devítinásobného mistra světa ve fotbale Honzy Webera. Věříme, že pohyb dětí spojený se zábavou je prospěšný pro rozvoj těch nejmenších, a proto budeme pokračovat s rozšířením o další MŠ a ZŠ. S většinou zájemců již máme odsouhlasený harmonogram jednotlivých cvičení.

Těšíme se na sportovní spolupráci s dalšími školami a organizacemi.

Text a foto: Daniel Podaný
Správa účelových zařízení

15 lat TA Grupa śpiewa Wam

Kameralny Zespół Śpiewaczy TA Grupa działający przy MK PZKO w Czeskim Cieszynie-Osiedlu w roku minionym świętował swój jubileusz piętnastolecia działalności. Uroczysty koncert pod nazwą "15 lat TA Grupa śpiewa Wam" odbył się 15 października 2023 w KaSS Strzelnica. Koncert rozpoczął się symbolicznie o godz. 15.00 a 15-osobowy zespół pod batutą Joanny Nowickiej zaprezentował 15 utworów. Gościnnie wystąpił Przemysław Orszulik, młody, utalentowany muzyk ze Stonawy. Goście wysłuchali również utworów, które TA Grupa przedstawiła we wrześniu tego roku na XII Międzynarodowym Festiwalu i Konkursie Chórów w Lloret de Mar w Hiszpanii. Na konkursowym koncercie zespół uzyskał w trzech kategoriach trzy razy „Bronze Diploma”!

W ramach adwentowych wieczorów przy choince na rynku w Czeskim Cieszynie 15 grudnia 2023 tradycyjnie już wystąpiła TA Grupa z kolędami. Gościem TA Grupy był zespół flecistów „Skowronki” ze Szkoły Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie działający pod kierow-

nictwem pani nauczycielki Renaty Dobner.

Kameralny Zespół Śpiewaczy TA Grupa jest finansowo wspierany przez miasto Czeski Cieszyn. Dziękujemy!

Danuta Siderek

Chlebowa chata

Dość długo my wymyślali, jak się puścić do świata.

Aż my wykombinowali: „Co gdyby Chlebowo chata?”

Chociaż to już w listopadzie, ale nic to nie szkodziło.

Bo choć Aladyn nas straszył, to słoneczko zaśwyciło.

We dwa auta my jechali z moc fajnymi szoferami.

Kaczmarczyki sie wołają a moc wielki serca mająm.

Super sie o nas starali, bo cały czas o nas dbali.

Co by my wszystkie schody zbladli a na kamiyniach też nie spadli.

W Chlebowej chacie nas witali, jak by my z daleka przyjechali.

A my jyny z Czeskiego Cieszyna! „To będziecie rozumieć, to je prima!”

W pięknej izbie my posiadali i stare meble podziwiali.

Wszystki norychta nóm pokazali, czym sie nasi przodkowie postógowali.

Evička nóm pokazała jak sie kiejsi kómpało, ale jesi Dan włosy spłókoł dobrze? Dyć w tym żbónku wody było mało!

A hned nas zaprzóngli do roboty. Krynicić wyrówką, ale śmiało!

Pore ochotników sie wymiyniło, niż sie śmietónke fajnom zrobiło.

Tak hónym z nióm do maselnice. Zaś chyntnych zapracowały ręce. Jak sie masło ukozało, radości było niemało! Do forymek my wciskali to żółciutki masło domowe. A jak my go wyklepali, z obrozka sie radowali.

Potym my już pojodali chlyb ze szmolcym i szkwarkami, i z naszym masłem i miodym, a kawą zbożową zapijali. Prziszeł czas na podplomyki. Sami my z ciasta robili. Na łopate – szup do pieca – za chwile to zjymy przeca.

A zaś po tych „fajnych” schodach na poddasze sie szkrobiemy.

Bo sie zaroz o pszczelarstwie moc ciekawego dowiymy.

Potym jeszcze do stodoły pooglónać cepy, kosy, płógi, młockarnie, bróny, cosik se zapamiyntómy.

A na wyrchu sóm powozy, sanie, drabiniok, kolasa... ku tymu bicze, postrónki, chómónty. Zastawione wszystkie klóty.

Dalsze schody nas zakludzóm na obiad, na kwaśnice.

Aby my sie zaś docisli, żebraczke na stół przinyjsli.

Za tóm fajnom ekskurzyjom nakoniec my zapłacili.

I jeszcze przed Chatom chlebowóm na pamióntke pofocili.

No, i trzeba było wracać. A radośnie my wracali.

„Ślawa, nazdar výletu!” my se z gustom zaśpiywali.

Tóż ze serca dziynkujymy obiyoma, Danowi i Zuzance.

Co nieborok zapłaciła za siebie, męża, i jednóm żebraczke!

Dziękujemy za piękny wiersz autorki Bronki Guziurovej, który opisuje wyjazd Kobiecego Klubu Seniorów do Chlebowej Chaty. Klub Seniora spotyka się regularnie w każdy poniedziałek od 14:00 do 16:00 w KC Mojská (więcej informacji o klubach można znaleźć na stronie CSS Český Těšín).

Rehabilitace dětí v Českém Těšíně měla vždy zelenou

Psal se rok 1962, když primář dětského oddělení nemocnice s poliklinikou v Českém Těšíně MUDr. Bohumil Vrána přišel s myšlenkou založit speciální zařízení pro léčbu poruch hybnosti, jehož součástí byla i rehabilitace postižených dětí. V roce 1971 je otevřena Stanice pro léčbu poruch hybnosti zaměřená na léčbu neurologicky postižených dětí.

O 20 let později se díky součinnosti různých institucí a neúnavné systematické práci primáře MUDr. Alfréda Böhma stanice přesouvá do nových prostor bývalých jeslí, a vzniká tak nové speciální pracoviště: Dětské centrum.

K otevření přijel osobně poblahopřát i přední český dětský neurolog doc. MUDr. Vladimír Vlach.

Dětem se otevřela možnost komplexní kvalitní terapie a rehabilitace. K pobytu se přijímaly neurologicky ohrožené a postižené děti nejen s dětskou mozkovou obrnou do věku 5 let z různých míst České republiky, ale i ze zahraničí. Pobytové zařízení se řadilo jen mezi pár takto zaměřených a vybavených pracovišť v ČR.

V souvislosti s organizačními změnami v českotěšínské nemocnici je v roce 1996 rozhodnuto o zrušení dětského oddělení. Později, k zármutku rodičů postižených dětí, ale i celého týmu, oznamuje v roce 2006 ukončení své činnosti i Dětské centrum.

Současná dětská rehabilitace

Pracoviště, která se zabývají primárně dětskou rehabilitací, je obecně málo, zejména proto, že odborných dětských fyzioterapeutů je poskrovnu. S jakými zdravotními problémy se v dnešní době u svých dětských pacientů fyzioterapeuti setkávají nejčastěji?

Praktičtí lékaři pro děti a dorost (PLDD) nejčastěji odesílají děti na fyzioterapii z důvodu neoptimálního (nejen opožděného) pohybového vývoje. Setká-

váme se s dětmi, které mají určitou asymetrii v držení těla a toto držení v pohybovém vývoji převládá. Přichází k nám i děti předčasně narozené s rizikem neurologických komplikací v pohybovém vývoji, i děti po operacích. Pohybová terapie všech dětí se nastavuje cíleně na základě vyšetření.

Pohybová terapie

Fyzioterapeut si všímá spontánního pohybu dítěte ve všech polohách, sleduje reakce v polohových testech, reflexech. Pohybová terapie je hlavním využívaným léčebným prostředkem. Využíváme Vojtovu metodu, Bobath koncept, Dynamickou neuromuskulární stabilizaci a další. Cíl fyzioterapie se stanovuje podle aktuálně měnícího se pohybového vývoje dítěte.

Často u dětí pozorujeme vadné držení těla (VDT). Jedná se o neideální držení těla v prostoru s různě vyjádřenými svalovými dysbalancemi, asymetriemi. Tyto změny vedou k funkčním, zvrtným změnám v pohybovém aparátu dítěte.

A co vrcholově sportující děti?

Tréninky představují zátěž, která by měla být dostatečně kompenzována jinou pohybovou aktivitou. Optimální výkon a riziko zranění jsou ovlivňovány vnitřními a zevními faktory, ne všechny lze vždy příznivě ovlivnit. Např. možnost zranění lze snížit i dostatkem spánku, vyváženou stravou, minimalizací stresových situací atp.

Při řešení obtíží pak fyzioterapeuta zajímají nejen informace týkající se současného zdravotního stavu, ale i minulá zranění, nemoci, úrazy... Hledá široké souvislosti, rozklíčovává pohybové stereotypy. Postupně pracuje na začlenění nových změn do pohybového stereotypu. Sportující dítě by mělo mít i dostatek prostoru pro relaxaci, odpočinek.

Sportem významně ovlivňujeme i psychiku dítěte. Sportující děti jsou samo-

statnější, fyzicky i psychicky odolnější a připravenější zvládat náročnější životní situace.

Závěrem

Dnešní doba plná technologických lákadel ubírá dětem čas, který dříve trávily přirozeným pohybem se svými vrstevníky. Nedostatek pohybu se tak projevuje na jejich zdraví. My, jako rodiče, však můžeme dětem nabídnout pohyb ve formě aktivně strávených víkendů, různých odpoledních pohybových her (nejen) s míčem s kamarády, s námi.

Důležitá je i pohybová prevence, aby se omezil vznik pohybových poruch z hypoaktivity. Rehabilitace má nezastupitelné a velmi důležité místo u všech stavů, kde se na těle projevují asymetrie, bolesti, omezení pohybu v kterékoli části těla. Řeší tyto akutní i chronické stavy, aby se v budoucnu zdravotní pohybové potíže jedince vyskytovaly v co nejmenší míře, a neovlivnily tak jeho život po stránce osobní, ekonomické a sociální.

Text: Mgr. Ester Horáčková
Foto: Cvičení dětí - Bc. Olga Hotová

FRÉZOVÁNÍ PAŘEZŮ

- Levně a rychle
- Bez poškození terénu (pásová)
- Doprava ZDARMA do 50km

737 21 44 21

Zdeněk Sikora Návší

ČESKÉ ORTOPEDICKÉ MATRACE ČESKÉ POSTELE

NOVĚ OTEVŘENO!

VyspimeSe.cz

KAMENNÁ PRODEJNA:
Jablunkovská 381
739 61 Třinec

www.vyspimese.cz

AUTOBUSOVÉ ZÁJEZDY Z ČESKÉHO TĚŠINA DO MAĎARSKÝCH LÁZNÍ

WWW.GEOVITA.CZ
+420 588 208 208

Thermal hotel Visegrád:	1.-5.5.2024	12.400 Kč/os.
	25.-29.10.2024	13.470 Kč/os.
Kehida Termál Hotel:	3.-7.7.2024	13.450 Kč/os.
Thermal Aqua, Hévíz:	1.-5.5.2024	10.850 Kč/os.
	5.-9.5.2024	10.850 Kč/os.
	25.-29.10.2024	10.850 Kč/os.
Hunguest Hotel Bük:	30.6.-6.7.2024	18.630 Kč/os.
	25.-29.9.2024	11.750 Kč/os.
Pelion, Tapolca:	21.-26.4.2024	11.200 Kč/os.
	5.-10.5.2024	11.200 Kč/os.
	6.-11.10.2024	10.690 Kč/os.
	25.-30.10.2024	11.700 Kč/os.
Greenfield Golf & SPA, Bük:	8.-12.5.2024	10.960 Kč/os.
	3.-7.7.2024	10.700 Kč/os.
	26.-30.10.2024	10.700 Kč/os.
Sirius, Balaton:	8.-12.5.2024	10.050 Kč/os.
	30.-6.7.2024	15.790 Kč/os.
Thermal Mosonmagyaróvár:	4.-8.5.2024	6.090 Kč/os.
	22.-27.9.2024	7.500 Kč/os.
	25.-30.10.2024	7.500 Kč/os.
	3.-8.12.2024	7.500 Kč/os.

Artromedi

Ortopedická ordinace

MUDr. Dominik Roszka
MUDr. Roman Pekala
MUDr. Jiří Chodura

• diagnostika a léčba degenerativních onemocnění kloubů
a poraněných stavů včetně sportovní traumatologie

732 896 726 www.artromedi.cz

Poliklinika Světlce – Jablunkovská 1818/78a, Český Těšín
pondělí: 16.30–20.00 MUDr. Dominik Roszka
středa: 7.30–12.00 MUDr. Jiří Chodura

Slezský rynek

Srdčně Vás zveme na Slezský rynek - farmářské trhy, které se budou konat v letošním roce opět na náměstí ČSA v Českém Těšíně. Organizátorem je tradičně Spolek českých výrobců a zemědělců z Ostravy za podpory města.

Slezský rynek se uskuteční vždy 1x měsíčně od 8.00 do 15.00 hodin v těchto termínech:

**21. 3., 18. 4., 16. 5., 13. 6., 18. 7., 22. 8.,
19. 9., 17. 10., 14. 11. a 12. 12. 2024**

CENY INZERCE v Těšínských listech

1/1 - 12 000 Kč, 1/2 - 6 000 Kč
1/4 - 3 000 Kč, 1/8 - 1 500 Kč
Uvedené ceny jsou bez DPH.

Více informací najdete na
www.tesin.cz v záložce Těšínské listy
> Všechny dokumenty > Nabídka
inzerce a pokyny

BONUS PRO PODNIKATELE: 2x za rok mohou podnikatelé s provozovnou v Českém Těšíně využít ZDARMA v Těšínských listech 1/8 stránky k propagaci svých podnikatelských aktivit.

INZERCE

ABBA WORLD REVIVAL

27. 3. 2024, 15:00 hod. | **KONCERT
PRO SENIORY**

KINO CENTRAL

Místo a termín vyzvednutí vstupenek:
Turistické informační centrum Český Těšín, Hlavní třída 147/1a, ve dnech od TL 3. 2024.
Vstupenky zdarma obdrží pouze senioři ve věku od 65 let s trvalým pobytem v Českém Těšíně.

ČESKÝ TĚŠÍN | Změna programu vyhrazena.

Obec Český Těšín pořádá

Velikonoční jarmark

úterý

26. 3. 2024

13:00–18:00 hod. | NÁMĚSTÍ ČSA

Připravujeme pódiový program:

- zábavné aktivity pro děti
- workshopy a stánkový prodej s velikonoční tematikou

ČESKÝ TĚŠÍN

OBEC

